

Socijalizmu bije zadnja ura!

Tako smo vzkliknili, ko smo v zadnji številki "Glasnika" površno preleteli članek, v katerem "učeni" in "vsestranski" Klopčič pod naslovom "Čegava je bodočnost?" javno kaže svoje plitvo znanje in dokazuje, da o tem toliko razumi, kakor zajec na boben.

S tem uprašanjem pečali so se že drugi veliki svetovni misleci, in vsled tega je Lukec pač najmanj poklican rešiti ga; kajti stem se le nesumljeno smeši! Mi bi mu pa radi njegove blamaže prihranili, ker se nam smili! Toda on hoče po vsej sili biti "učenjaki"!

V pomanjkanju potrebne izobrazbe o socijalizmu začel je udrihati po Calumetskih Slovencih in napejljavati vodo na svoj mlin. Nimamo namena, utikati se v tamkajšne razmere, toda odgovoriti mu moramo le vtoliko, vkolikor je on dal povoda s svojim člankom o socijalizmu. Ostalo pa prepustimo Calumetčanom samim.

Že v številki 36 in 37 "Glasnika" skušal je dokazati opravičenost vere v čudeže in potrebo vere sploh. Čudež je veri najljubši sin — pravi Goethe. Gospod Klopčič bo nam gotovo moral pritrditi, da je on ničla proti temu duševnemu velikanu, in da je imel Goethe, predno je izrekel take besede, gotovo tehtne razloge in da je vedel, kaj govori. Lukec seveda ne ve, kaj govori; njegova neumnost in duševna omejenost zrcali se mu iz vsake besede. — Čudeži so torej najpripravnejše in najdragocenejše sredstvo za vse one, ki delajo iz vere trgovino, ki vlečejo iz nje masten dobiček, da zamorejo brez dela udobno in brezskrbno živeti. Čim neumnejši in čim bizarniji (čudovit, nezapopaden, neverjeten) je čudež, toliko raje ga sprejme bedasta, v praznovrststvu vzgojena množica za čisto, nepobitno resnico. Ni čuda torej, da nekateri spekulativni ljudje s tako vztrajnostjo branijo in zagovarjajo čudeže, in da vero v iste skušajo za vsako ceno ohraniti med ljudstvom. Ako ugasne vera v čudeže, ugasnila bo polagoma tudi vera v duhovnike in njihove čudne nauke, in mi postanemo sčasoma nepotrebni — tako si pač logično mislijo ti ljudski "vzgojitelji"!

Zatorej: "Čudeži morajo biti!"

Hoteč utemeljevati potrebnost vere, navaja kot dokaz različne slavne može, ki so se baje tudi izrazili, da je vera potrebna. Pri tem pa je pozabil povedati, kakšna vera, in čemu so oni slavni može naglašali potrebo vere! Ker ta omejeni Luka najbrž tega ne ve, mu povejmo mi. Ti imenitni može bili so zvečne vladarji ali pa državniki, ki "vladajo" v imenu cesarjev in kraljev države, pravzaprav podjarmljeno ljudstvo. Naši cenjeni čitatelji lahko so se iz naših raznih člankov že poučili, da je skoro vsaka — tudi najbolj pravična — vlada več ali manj silna, temelječa na krivici. Da ložje vzdržijo to krivično nadvlado, zvezali so se vladarji in kapitalisti s sorodno si duhovščino, ki s pomočjo vere uspešneje strahuje in pritiska k tom nezadovoljneže, kažoč jim na eni strani hudiča v vsej njegovi grozoti in večni pekel, kamor brezdvomno pridejo, če ne bodo pridkani, — na drugi strani pa večno neboško veselje kot plačilo za zvestobo nasproti "višjim" in hvalevredno pokorščino, da se dadó brez upora gnati v mesnico, v vojsko, in tam moriti popolnoma tuje ljudi, ki jim niso nikdar nič zalega storili. Klopčič trdi, "da vera varuje človeške pravice, da čuva

vladarje pred bodalcem im bombo, na drugi strani pa varuje podložnika pred samovoljo tiranov". Ni se nam treba ozirati daleč okrog in nazaj za dokazi, da to njegovo bedasto trditev ovržemo. Kako močan ščit je vera proti raznim izkoriščevanjem in lopovščinam, je med sto in sto drugimi primerami tudi nad vse pobožni predsednik Hipple, ki je banko v Philadelphiji ogoljufal za okroglo \$10,000,000, ali pa rimsko-katoliški kanonik Drozd v Pragi, ki je tudi jako pobožno in nesebično deloval za — svoj žep! Ako je Roosevelt v resnici tako veren in pobožen, zakaj ne napravi konec neštevilnim v nebo upiJočim krivicam, ki jih dan na dan izvršujejo denarni mogotci nad zatiranim delavstvom po Združenih državah?

Navedli bi lahko še mnogo drugih slučajev, ki dovolj jasno osvetljujejo, da vera ne le da ne zabranjuje krivic, marveč ista jih še pospešuje, delajoča rodovitna tla najrazličnejšim lopovščinam. Vera je raznim posvečenim in neposvečenim lopovom dobrodošel plašč, za katerim skrivajo svoja hudodelstva. Njim se ne gre za vero, njim se gre le za nadvlado in denar. Vero kažejo vtoliko, kolikor se jim zdi neobhodno potrebno, da dosežejo svoje namene. Za se ne potrebujejo vere, gledajo pa, da je ljudstvo "verno". Kako vero naj ima to ljudstvo, za to skrbijo njih zavezniki, duhovniki.

Klopčič trdi nadalje, "da človek brez vere pade doli do živali, da vera uspešno kroti strasti, kadar se bližajo z neovirljivo silo." — Da je to ravno nasprotno res, je nam v najboljši dokaz Klopčič sam. Sicer pa je itak že zadostno dokazano, da so ravno katoličani in versko fanatični ljudje najbolj podivjani, najbolj živinski, najbolj zahrbitni in hinavski, najbolj nestrpni in najbolj brezsrčni, četudi imajo na jeziku najbolj sladke in ginljive besede. Saj jih že njih popačena in skvarjena Kristusova vera tako vzgaja, da ne morejo biti drugačni. Mi se radi tega ne bomo prerekli s Klopčičem, ki si v svoji neumnosti ne da ničesar dopovedati in vkljub vsem jasnim dokazom ostane slep in gluhi in ki si z drznim čelom upa trditi, da uči katoliška vera pravo svobodo, enakost in bratstvo! Kdor kaj takega trdi, temu mora že precej manjkati, ali pa je toli nesramen, da trsi nezavednežem pesek v oči.

Nagromadil je ta katoliški "učenjaki" v svojih člankih še mnogo drugih gorostasnih neumnostij, hoteč utajiti velikanske uspehe socijalizma in njegovo silno hitro napredujočo rast med vsemi pošteniimi sloji prebivalstva. Za njegovo brezuspešno napadanje socijalizma imamo mi le pomilovalen nasmeh. Njegovo početje se nam zdi, kakor bi se zaletavala onemogla muha v slona. Njegovi šepavi dokazi za potrebnost vere ter škodljivost in ničnost socijalnih nauk ne držijo in ne bodo držali nikdar — o tem naj bode zmedeni filozof Luka Klopčič prepričan.

Nujna prošnja.

Rojaki po Ameriki se nujno prosijo, da naznanijo naslov Martina Ganc, ako je komu njegovo bivališče znano in če je sploh še pri življenju. V stari domovini umrl mu je oč Miha Ganc dne 8. septembra t. l. in radi zapuščinske razprave po njem bi sodnija rada zvedela za njegovega sina. Kdor torej kaj o njem ve, naj naznani na "Glas Svobode" ali pa Jožetu Zalokarju v Zagradcu pri Sevnici (Lichtenwald, Untersteiermark, Austria).

Razgled po svetu.

RUSIJA.

— Car Nikolaj se pogreba generala Trepova, — svojega "najzvestejšega služabnika in varuha" — ni udeležil, kakor se je do zadnjega trenutka pričakovalo. Slišal je menda, da se pri tej priliki pripravlja nanj napad, in vsled tega je spremstvo odpovedal. Da se je napad resnično nameraval, dokazujejo številne aretacije sumljivih ljudi, ki so poskušali smukniti skozi vojaški kordon v katedralo, kjer se je vršila mrtvaška slovesnost.

— Po vsej Rusiji vlada nepopisna radost radi smrti generala Trepova. V Odesi je policija zaprla nad 100 oseb, ker so dali prevlekega duška svojemu veselju.

— Atentati na visokostojee osebe so še vedno na dnevnem redu, posebno v Odesi, kamor so došli iz Petrograda člani "propagande dejanja". Vsa policija je vsled tega na nogah in skrbno preiskuje vse sumljive koticke.

— Car se že dalj časa nahaja na svoji ladiji v finskem zalivu, ker se mu tako stanovanje zdi bolj varno nego v Petrovem dvorcu. Slišijo se govornice, da jo bode iz strahu pred vedno silnejšo revolucijo odkuril na Dansko in tamkaj počakal, kako se stvari razvijejo.

— Povodom usmrtitve hrabre Zenaide Konopljanikove, ki je izvršila smrtno obsodbo nad generalom Min, izdali so revolucionarji manifest na vesoljni ruski narod, v katerem se govori, da bodo od strani in uničili brez usmiljenja vso strahopetno in razbojniško avtokracijo s carjem vred, ker ta in car so sovražniki ljudstva.

— Te dni so obhajali tudi ruski Judi kakor sploh Judi po celem svetu svoje vsakoletne velike praznike. Generalni guverner v Odesi jim je obljubil, da jih bo ščitil in jim dal vojaštvo na razpolago proti vsakojakim napadom, da se bodo slavnosti lahko v miru vršile.

AVSTRO-OGRSKA.

Zadnji krvavi spopadi na Reki, prepri med južnimi Slovani, Madjari in Italijani, o katerih poročamo na drugem mestu, dali so italijanskemu generalnemu konzulu povod, da se je pritožil pri avstrijski vladi, ker so Slovenci baje "razžalili" Italijane. Grof Schaffgotsch je obljubil, krivce strogo kaznovati in nadaljne nemire zabraniti.

Pri znani pravičnosti avstrijske vlade je pač lahko mogoče, da bodo Italijani za svoja tolovajstva še pohvaljeni, nekrivi Slovenci pa kaznovani!

NEMCIJA.

— Tatovi so odnesli dne 20. t. l. v Monakovem na Bavarskem iz državnega urada, kjer kujejo denar, svoto 130,000 mark v samih novih zlatnikih po 10 mark.

V urad so prišli po podzemskem odvodnem kanalu, kjer se staka nena v glavni kanal.

KITAJSKO.

— Znano je, kako strašne posledice ima kajenje opija in kako se ta kužna navada hitro razširja in kako globoko je ukoreninjena zlasti na Kitajskem, v domovini opija. Kitajska vlada je sedaj izdala stroge naredbe, da se ta ves narod moralno in telesno uničujoča strasti kolikor možno omeji in polagoma iztrebi.

— V provinciji Schansi pojavilo se je vnovič boksarsko gibanje, vladne čete pa so ga še pravočasno zadušile.

SPANIJA.

V Španiji bi prišlo skoro do ministrske krize, ker je vlada vpejljala disciplinarno postopanje po-

ti nekemu škofu, ki je v svojem pastirskem listu napadal zakon o civilni poroki.

VELIKANSKI ORKAN NA MORJU (TAJFUN).

Ravno ob zaključku zadnje številke došla je vest o strahovitem morskem viharju, takozvanem tajfunu, ki je razsajal v južno-vzhodni Aziji ob mestu Hongkong ali Viktorija, kakor se še drugače imenuje. Hongkong je eno največjih svetovnih pristanišč in prvo trgovsko mesto v Vzhodni Aziji. Tajfun je uničil neštevilno trgovskih ladij raznih narodov in zahteval okrog 5000 človeških žrtev, ki so v razburkanem morju utonile. Le malo število moštva rešilo se je iz potopivših se ladij; večina je našla smrt v hladnih valovih. Strah in groza med prebivalstvom sta nepopisna. Čez par dni ob polnoči nastali in 6 ur trajajoči tajfun je splošno zmedenost še povečal. Kar se ni ladij potopilo, pa jih je vihar več ali manj poškodoval tako, da so nerabne. Med ladjami, ki so se potopile, nahajala se je tudi ena ameriška, namroč "S. P. Hitchcock", katerej je poveljeval kapitan Zerk; došla je baš iz Manile v Hongkong in bila namenjena odpluti v New York. Ista je last New-Yorške tvrdke J. J. Chapman & Co.

Po nisko držanih cenitvah, znaša skupna škoda, povzročena po tajfunu, okrog 20 milijonov dolarjev.

SVETOVNI KONGRESI.

— V Buenos Aires v Argentiniji vršil se bode tretji kongres svobodomislecev vsega sveta.

— Dne 3. oktobra pa se snide v Berolinu svetovna konferenca za brezlični brzojav. Izumitelj istega, Italijan Marconi, udeleži se ga kot zastopnik Črnogore.

Ameriške vesti.

Kuba.

Vsa znamenja kažejo, da zasedejo Združene države Kubo v najkrajšem času. Vkljub navidezno mirovnemu posredovanju od strani ameriškega odposlanca Tafta se nemirni duhovi na otoku nečejo polleči, in naša vojna uprava že dela priprave, da vdre z oboroženo silo na Kubo in Kubansko republiko anektira, — kar je bila že davno njih skrivna želja.

Govorniki zaprti.

Zvečer 11. t. m. zaprli so na Denverških ulicah v Colorado 20 socialnih govornikov.

Res čudna so pota kapitalistov. Leti pa držijo proste in odprte govore, nabijejo na vozove velike tiskane lepake, katere potem vozijo po mestu. A ne tako socialisti. Dasi so imeli dovoljenje za prost govor, jim ga je pozneje nek drug uradnik prepovedal in odvzel. Ker pa se le niso hoteli udati, bili so aretirani. Tu se je vnovič pokazala ona grozna zavist in surovost policije, teh kapitalističnih hlapcev.

Amerikanska kultura.

V južnih državah je linčanje zamorcev, teh po nazorih "svobodoljubnih" Amerikancev manjvrednih ljudi, vsakdajna prikazen. — Iz Atlante, Ga., se poroča, da je ta bestija v noči od 22. na 24. t. m. in pozneje zahtevala zopet ogromno število črnih žrtev. Mesarjenje je bilo strašno, in človeška kri je tekla v potokih. Ne bodemo raziskovali, koliko povoda dajo zamorci sami temu obžalovanju vrednemu početju; a toliko je gotovo, da bi morale državne oblasti ukrotiti z vso strogostjo enkrat za vselej to

slepo človeško strast. Seveda, ako policija nima niti pravega veselja ne resnosti v danih slučajih poseči vmes, potem taka nečastna krvoprelitja ne bodo nikdar prenehala. Čemu imamo pa sodnije? Ali so mar te samo za kaznovanje štrajkujočih delavcev tukaj? — Amerikanske oblasti, ki ne morejo in včasih tudi nočejo vršiti svoje dolžnosti, si tega madeža pač ne morejo šteti v čast!

— Trust tobačnih tovarnarjev je končno vendar-le zvišal svojim delavcem plače za 10%. Pobjoljšanja plač bode deležno kakih 10,000 delavcev, ki so uslužbeni po južnih tovarnah v Petersburgu, Va., do New Orleansa. Tedenski mezdni izdatki se bodo zvišali za \$15,000.

Lokalne novice.

— Tukajšnji kamnotiskarji (lito-grafi) se ne marajo povrniti na delo, dokler jim delodajalec ne izpolnijo njih zahtev, in ostanejo vkljub vsem zapeljivim glasovom od strani delodajalcev neizprosni in neodjenljivi. Delo po dotičnih tiskarnah izvršujejo stavkokazi.

— Tudi vsi uslužbenci Wabash-železnice, kakor strojniki, kovači, kotlarji in nastavljenici v popraviljavnicah so začetkom minulega tedno delo zapustili. Število stavkujočih doseza 1500. Delo na železnici zaostaja. Samo v Chicagi jih v delavnici na 79. cesti in Kedzie ulici stavka 29. Uslužbenci zahtevajo 35c. na uro; dosedaj so imeli 28 ali 30c.

— Uslužbenci Chicaške družbe Postal Telegraph Cable Co. izrekli so se v nedeljo dne 23. t. m. za stavko, ako družba njihovim zahtevam ne ugodí.

— V ponedeljek večer dne 24. t. m. dospel je iz Tangerja v Afriki teškopričakovani Stensland s parnikom "Prinz Adalbert" v New Yorško pristanišče. Med vožnjo po oceanu je spremljajočemu ga pomožnemu državnemu pravdniku izpovedal, da je poverjenje sicer zakrivil, odločno pa taji, da bi listine ponarejal; z njim vred da bo kaznovanih še mnogo drugih uglednih mož v Chicagi, ki so tudi pripomogli do poloma banke. — Kakor se je sedaj poizvedelo, je bil Stensland že v svoji mladosti pridanič in nepošten, predno je še v Ameriki našel svojo novo domovino.

— Franc Čech odprl bode jutri tukaj v Chicagi slovensko gostilno na Center Ave. 568, kjer bode vedno točil sveže dobro pivo in druge običajne pijače. Z zagotovilom, da bodo njegovi gostje točno in pozorno postreženi, prironoča se za mnogobrojen obisk.

VABILO

k velikemu izletu ali pikniku, katerega priredi Slovensko podporno društvo "Delavec" S. N. P. J. zajedno s pevskim zborom "Slovan" v So. Chicagi, dne 30. septembra 1906 v Lake Side Grow na Ewing Ave. No. 9601.

Nadejamo se torej in pričakujemo z vso gotovostjo, da se tega skupnega izleta Slovenci in Slovenke udeležijo v mnogobrojnem številu; drugi Slovani bodo jstotako dobrodošli.

Listnica uredništva.

A. D., Chicago: Vaš dopis prihodnjij.

Resmisoljub, Calumet, Mich. 1 List že zaključen, torej v prihodnji številki.

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Ponatis iz "Slov. Naroda"

Četrty del.

IV.

Prijatelji ga niso zadrževali in šli sami naprej. Nodier pa se je postavil pred gostilniška vrata in ugibal, kaj naj stori. Predvsem je hotel počakati, da pride mimo kak poštovski funkcionar, in zato je hodil pred hišo gor in dol ter pazil, da bi mu sumljiva ženska ne ušla.

Zdaj so se začeli ljudje od Sv. Kristofa vračati v mesto. V gostih trumah so se gnetli mimo njega in ravno v tem trenutku sta pri izhodu z dvorišča smuknili dve stari ženci med ljudi in se izkušali prebiti na drugo stran ceste. Nodier je skočil za njima, a zaradi velike množice ni mogel hitro priti do njiju. Videč pa je, kako sta ženski hitrih korakov silili naprej in jo za vili okrog bivše bolniške cerkve. Ko je prišel Nodier okrog vogala, je vzlic mraku zagledal, kako skušata ženski ubežati in kako se neprestano ozirata. Skočil je za njima, a ženski sta zdaj stekli in v samotnih ulicah ni bilo nikogar, ki bi jih bil ustavil. Koncem ulice sta se ženski ločili, kajti, ko je prišel Nodier tja, je videl, da je pred njim samo ena ženska, v tistem hipu pa je tudi od zadaj nekdo planil nanj in se s tako silo vanj zaletel, da je Nodier padel na obraz. Ko je vstal, ni bilo napadalke nikjer več videti. Nodier je stekel dalje, dasi je krvavel na obrazu in klicel na pomoč. Na Sv. Petra cesti je dobil redarja in ga pozval na pomoč. Redar mu je povedal, da je videl tako žensko, kakor jo je zasledoval Nodier, hiteti proti frančiškanski cerkvi. Šla sta dalje, Nodier je šel čez most, redar pa proti Zvezdi. Z mosta je videl Nodier, da po sedanjem Francovem obrežju teče neka ženska. Kličoč na pomoč je stekel za njo in kmalu mu je sledilo več oseb. Divja gonja je to bila. Pod Trančo so ljudje povedali, da je ubežna ženska zavila na Stari trg in tam se je zaznalo, da je šla v sedanjo Ničmanovo hišo. Zbralo se je okrog hiše vse polno ljudi, prihitelo je tudi več redarjev in pršel je tudi orožniški zapovednik Robelot. Redarji so obstopili hišo in Robelot je šel s samokresom v roki in spremstvu dveh vojakov in Nodierja v hišo ter začel poslopje preiskovati. V sobi intendančnega pisarja Zabukovca je našel različna ženska krila in naenkrat je Nodier vzkliknil:

— Parfum — to je čisti parfum, ki sem ga našel na Dunajski cesti. Jaz se ne motim, prav gotovo, jaz se ne motim.

— Od kod pa poznate ta parfum tako dobro?

— Rabila ga je neka ženska, ki sem jo dobro poznal, in ki bi jo tudi Vi radi poznali. Iščimo, iščimo, če me vse ne moti, je ta ženska v hiši.

Iskali so naprej, a brez uspeha. Ravno ko so se vračali izpod podstrehe, je počil za vodo strel.

— Kaj je to? je zakričal Robelot in zdiral po stopnicah doli, kakor hitro je mogel.

Zdolaj je vladala silna razburjenost. Vse je bilo zbrano za vodo, dva redarja sta se slachila, da bi skočila v vodo.

— Kaj se je zgodilo?

— Nekdo je naenkrat skočil s pritižnega okna. Ko ga je hotel redar prijeto, je ustrelil, potem pa kakor blisk planil v vodo.

Redarja sta med tem planila v vodo in plavala v smeri, v kateri je bil plaval begun. Kje da je bil, s vsled teme ni dalo razločiti.

— Če pride do Cozove hiše je rešen, je kričal Robelot, obenem pa vzel redarju samokres in ga sprožil, da bi ljudi na Bregu opozoril na begunca. Na Bregu se je bilo zbralo vse polno ljudi že po prvem strelu. Ko so videli, da se nekdo bliža obrežju, so pritisnili na tisti kraj in kričali na ves glas. Plavač se je bil že prijel trave, da bi prišel

iz vode, a videvši množico je travo izpustil in skušal plavati naprej. Kričaje mu je množica sledila. V tem so bili nekateri pogumnejši možje vrgli oblačila od sebe in skočili v Ljubljano. Plavač je napol vse svoje sile, da bi utekel, ali moči so ga že zapuščale. Odrinil je proti sredini Ljubljane, a naprej ni mogel, nego se začel hipoma potapljati. Možeje so plavali kar mogoče hitro proti njemu in ga še zaslačili prav ko je tudi glava izginila pod vodo. S težavo so vlekli plavača do brega in ga potegnili iz vode. Številna množica jih je obsula, tudi Robelot je bil z nekaterimi redarji prihital od nasprotni strani.

— Mrtev je, so rekli zdaj možeje, ki so beguna potegnili iz vode in se trudili, da bi ga obudili v življenje. Prepozno smo prišli.

— Pa saj to ni možki, to je ženska, so nakrat začeli kričati ljudje in hitro se je izkazalo, da je to resnica.

— Nodier, je zaklical Robelot, ali je to tista ženska, ki smo jo iskali? In kdo je ta ženska?

Nodier je stal že ves čas poleg trupla, a ni znil besedice. Tudi zdaj je samo pobesil glavo in dolgo ni dal odgovora. Vsi pogledi so bili uprti vanj in z napeto radovednostjo so vsi pričakovali, da reče.

— Ali — govorite vendar! je vpil Robelot. Kdo je to?

— To je Ljudmila Alvaniti — avstrijska agentinja.

— To ni mogoče, je zakričal nekdo iz množice, pustite me bližje! Skozi množico se je preril Andrej Kopitar in planil k truplu ter se prepričal, da je pred njim ležala Konradova žena.

Robelot je dal Ljudmilo prepekljati v mrtvašnico, potem pa aretirat Zabukovca in njegovo ljubimko. Ker jima je grozil, da ju pusti nemudoma ustreliti, sta priznala, da je imela Ljudmila pri njiju zavetišče. Povedala sta dalje, da je imela Ljudmila ljubimca, nekega grofa Ludovika Panigaja, ki je bil tudi avstrijski vojun. Že več mesecev sta nastopala v Ljubljani in preoblečena kot dve stari revni ženski. Pod žensko obleko pa sta bila vedno opravljena kot možka. Zabukovec in Ljudmila sta sicer vedela, da sta imela Ljudmila in grof Panigaj še zavetišče v uršulinskem samostanu, a to se je izvedelo šele potem, ko so Francozi že zapustili Ljubljano.

Smrt Konradove žene in aretovanje Zabukovca in ljubimke je obudilo seveda velikansko senzacijo, ali trajala je le nekaj ur, dokler se ni zaznalo, da so Avstrijci na protu proti Ljubljani in da se general Belotti pred njimi umika.

Ponoči se je čulo iz daljave streljanje topov in prebivalstvo je vztrepotalo, misleč, da se sovražnik že bliža mestu. Le ena sama oseba se ni zato menila — to je bila Damjanova Mara, kateri je bil Kopitar povedal, kako je končala Konradova žena.

(Dalje prihod.)

"Solidarnost."

Iz stare domovine.

(Konec.)

Posameznik ima svoje zveze v družbenem, gospodarskem, političnem življenju vseh, posameznik živi v zraku, ki obdaja vse. Te zveze posameznika z vsemi drugimi ljudmi stvarijo jedrno, katero zove Bourgois naravno solidarnost, vzajemnost ljudi. To je solidarnost kot dejstvo. — V svoji knjigi "Blagostanje vsem" to solidarnost dokazuje posebno lepo Kropotkin v gospodarstvu, v velikih storitvah zdajšnjega časa. Vse, najmanjša kakor največja pridobitev tehnike, gospodarstva, omike, socialnega in političnega razvijanja je delo vseh, nobeden posameznik ne more reči, da je on sam kaj proizvedel. In čim višji so razvoji, tem jasnejše se to vidi. Ko enkrat odpadejo prisiljene moči dogenj duhovenstva, cerkva in moči drugih autoritet in bo človek sloboden in smel svet videti, kakor je res, tedaj bo to dejstvo solidarnosti še močnejše upljevati moglo na človeške razvoje.

Navedeni pisatelj pričakuje, da

se bo oživila mej ljudmi solidarnost, vzajemnost kot glavno stremiljenje. Pomočniki za to so veđa in npravna zavest. Veda nam kaže, kaj se res godi na svetu, kaj je resnica, kako je vse na svetu v notranji tesni zvezi in ko vidimo, kaj je prava zavest, resnica v naravi in v našem življenju, zadobimo npravno zavest, ki si stavi druge smotre, kakor zavest človeka, ki ne ve, kaj ga obdaja, odkod je prišel, kam hodi, ki skrbi za negotovost onstran groba, tukaj na zemlji pa se izčrpati pusti. Na podlagi pravega pogleda v življenje se poda človeku pred vsem čut, da ima vsak človek dolžnost proti družbi in proti vsaki, kateri pripada in proti vsem členom družbe. Naravna vzajemnost nima nikjer mej, nikjer ni pretrgana; ta vzajemnost veže posameznega na vse v vsakem času, na vsakem prostoru. "Človek živi in njegovo zdravje je odvisno od zdravja drugih ljudi, on se lahko okuži pri drugih, on lahko okuži druge. Človek dela; delitev dela je upeljana; njegovi proizvodi so drugim koristni in narobe. Človek misli in nič novega ni na svetu, se lahko reče, vse se je že kdaj mislilo. Njegove misli proizročijo druge, koristnejše. Človek je vesel, je žalosten; veselost in žalost izhajata iz življenja družbe. Kar posamezen človek misli, čustvuje, je posledica misli in čustvovanja družbenega življenja; naše telo, proizvodi našega dela, naš jezik, naše misli, naše ustanove, umetnosti, vede, vse to je dedščina, zaklad, katerega so zbrali predniki tekom dolgih let v skupnem delu in trpljenju; solidarnost je svetovni zakon." In iz tega sklepa Bourgois, da nastaja v našem času rapidno v ljudeh zavest, da imajo dolžnosti proti občnosti, proti družbi, socializem postaja ozračje,

v katerem dihamo. Vsak človek se rodi kot dolžnik družbe in vsak ima dolžnost, da poplača družbi ta dolg stem, da kolikor more služi družbi, občnosti.

Nasprotno pa ima iste dolžnosti družba, država proti posameznemu. Najneznatnejši človek je člen družbe in kot delavec koristen; občnost mora vzeti trpljenje posameznika kot trpljenje vse družbe. Ako je jeden ud telesa bolan — zdravo ni telo. Iz tega Bourgois izvaja, da je država dolžna za to skrbeti, da vsak delaven, družbi koristen človek svoje izhajanje najde; država ima dolžnost, da ga varuje v vseh ozirih, da stvarja ustanove, ki ga obvaruje pred gladom, boleznim, ki skrbijo zanj v starosti, invalidnosti. —

To vse izvršiti je pa le mogoče, če velja v vsem vzajemnost. Gospodarske, proizvodne moči so danes tako velikanske, da lahko desetkrat toliko ljudi, kar jih je zdaj na svetu, dobro preživijo. Vzajemnost lahko ustvari ustanove, ki obvarujejo vse delavce naše družbe pred hudim.

V tem razmerju pa lahko obstoji še tekmovanje, boj mej ljudmi; ta boj ne bo nikdar zginil, ali ublažil se je že in se bo še bolj; moč močnejšega najde v solidarnosti svoje meje, ta vzajemnost razkroja različke moči, dela vse ljudi jednake v tem, da so vsi ljudje, naj si bodo tudi fizično in duševno različni. Ročno delo najneznatnejšega delavca je potrebno, jeden ga mora storiti, torej je to delo faktor, ki velja, kakor delo umetnika, ali družega delavca z glavo. Nobeden človek naj ne bo sredstvo za dosego kaknega smotra, ampak človek naj bo kot tak smoter. Tako je že učil nemški filozof Kant.

Individualizmu pripisuje Bour-

gois nekaj veljave, pa bolj ponižne, ali glavni razvoj leži po njegovih mislih na strani v socializem. Pri tem izvajanju pa temu pisatelju ni še toliko za socializem glede gospodarskih dober, ampak za socializacijo oseb. Ali priznati mora, da se to slednje socializiranje vrši v našem času posebno vidljivo tudi po gospodarskih sredstvih, kakor po raznih združitvah, konsumnih, proizvodjalnih, — kreditnih združenjih.

Bourgois piše: kaka človeška družba naj bo taka, da se v njej ne more misliti nobeden človek le kot sredstvo, da služi drugim. Ali: intelektualni in ročni delavci naj si podajo roke in naj se ne ozirajo na to, ali so njihove roke črne od premoga ali črnile, naj pomislijo, da so človeške roke.

In na to se naj ozir jemlje, ko se vzdajajo mladino.

Na Francoskem ministri, veljavni ljudje tako mislijo. Socialisti postajajo tam ministri. Sicer se najdejo tudi individualisti, ki prisegajo na princip konkurence, boja za biti ali ne, ki pravijo, da človek nikdar ne bo drugačen, vedno človek sebi volk, ali ti so na Francoskem že v manjšini. Zaradi tega pa tudi kat. duhovnik na Francoskem nima več upljiva, njegova moč je spodrezana.

Slobodni ljudje si prosto volijo svoje postave in Francozi vidijo zakon človeštva v tem, da človek brez pomoči človeka ne more biti, da združena moč vse premore, da je vzajemnost bodočnost človeštva. Francozi nam kažejo pot, — oni so, skoraj se lahko reče: možgani in srce človeštva.

Za oglase, dopise in njih vsebine ni odgovorno ne uredništvo ne upravnništvo.

...Vnetje mišic...

Premenjava vremena in prehlajenje kože povzroči včasih večje manjše bolečine. Boljšega zdravila zoper to pa ni, da bi tako hitro zdravilo vsako vnetje kakor je

SEVEROVO OLJE
SV. GOTHARDA

ker je res najboljši lek zoper vse revmatične in nevralgicne neredne, opekline, odrgnine, izvinjenje, pik mrčesov i. t. d. Cena 50 centu.

Vnetje obisti.

Malo je bolečin, da bi bile tako nevarne in neznosne kot je vnetje obisti. Odstranite trpljenje in druge take bolezniz rabljenjem Severovega Zdravila obisti in jeter.

Cena 75c in \$1.25

Vnetje pljuč.

Prehlajenje večkrat povzroči, da se pljuča vnamejo. To je pa prav hudo nevarna bolezen. Vsak, ko vidi čut, da njegova pljuča niso v redu naj začne rabiti Severov Balzam za pljuča.

Cena 25c in 50c.

V vseh prodajalnah. — Zdravniški svet prost.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

KATOLIŠKO STALIŠČE IN SOCIALIZEM.

Kot po božji podobnosti ustvarjena bitja, morali bi biti vsi ljudje enakopravni; vsi bi morali živeti od dela svojih rok enako dobro, vsi bi morali uživati pridelke naše zemlje v enaki meri, ker ta je lastnina vseh, skupna last vseh človeštva. Toda slaba nagnjenja v človeštvi, pohlepnost po vladanju in bogastvu je vzrok, da so se vrinili v teku časa posamezni zvičajneži za nekake gospodarje drugim. Nekateri premetenci izbrabli so čudovite, takrat še zagonetne prikazni v naravi v to, da so si duševno bolj omejene ljudi podvrgli v svojo oblast, in z vedno večjimi sleparstvi spravili so v svojo odvisnost in sužnost tudi vedno širše mase, tako da so se kmalu čutili gospodarje sveta. Vsa svoja krivična dejanja spravili so potem v nekak sistem. Danes bi to ne bilo več mogoče. Ljudstvo, in čeprav le majhen del istega, uprlo bi se vsaki taki nakani s'vo, da bi za vedno združilo vsako gospostvo ali oblast.

Toda danes moramo računati s fakтом, da ima ona mala peščica privilegirancev — tonzurirane in kronane glave — na eni strani za seboj ogromne mase versko fanatiziranega ljudstva, ki se sistematično vzdržuje v nevednosti in praznovrstvu, na drugi strani pa organizirano vojaštvo in policijo. Vse strašno preganjanje drugovercev in sežiganje nedolžnih ljudi na gromadah v polpreteklem času, ni izpametovalo tega ljudstva, da bi se uprlo divjemu fanatizmu nekaterih verskih prenapetencev. Pozabljeni so bi in so v večini še danes pravi Kristusovi nauki, pozabljen zadnji njegov izrek na križu: "Oče, odpusti jim, saj ne vedo kaj delajo." Nihče več se ne ozira na njegove besede, da smo vsi ljudje jednaki in da moramo tudi svoje sovražnike ljubiti. Vsi ti zlati nauki našega prvega socialnega učitelja so zatamnili pred peklom in nebom, s katerima so njegovi spekulativni "nasledniki" — ki pa v resnici z davno niso več to — v zvezi s posvetnimi tirani nevedno ljudstvo držali na vajetih, pri tem pa si pridno malho polnili. Njim je bilo le za udobno življenje, in če tisoče drugih gladu umira! V isti sapi, ko so slikali zapeljanemu ljudstvu božje bitje kot neskončno usmiljeno in dobrotljivo, v isti sapi so trdili in še trdijo, da je ta "Oče" zmogel milijone ljudi pahnuti v večno pogubljenje, v grozovito trpljenje, kateremu ni nikdar konca! Ali ni to velikansko nasprotje? Zakaj pa je Kristus potem trpel in umrl za vse ljudi in čemu je prosil odpustčanja!

Na vsem svetu je danes okroglo 1800 milijonov ljudi; od teh je katoličanov približno 200 milijonov, in še med temi je mnogo tako-zvanih "brezvercev", "odpadnikov" itd.; Francija je takorekoč že vsa odpadla; Italija sledi za njo, za temi pa se bodo vrstile druge države — kar sklepamo iz najnovejših svetovnih dogodkov: — in samo za to malo številce naj bi imenovali Boga neskončno usmiljenega, ko pušti pogubiti v tako ogromnem številu "svoje otroke", ki slučajno niso rimsko-katoliške vere? No, če bi bilo res tako, kakor učijo duhovniki, bi pač ne bil usmiljen; a istina je, da goji za vse ljudi jednako usmiljenje in pravično sodbo; je njegovih zapovedij ne izpolnjuje mo mi prav. Vse zidamo na peščici propalnih hinavcev, ki so z vso premetenostjo spremenili Kristusove nauke tako, da služijo njih namenom, v razkošno življenje — na troške nerazsodnih ljudi. Kdor pa hoče biti pravi kristjan, kristjan ne samo na jeziku in po imenu, marveč kristjan tudi v dejanju, mora živeti in se vedno ravnati po naukih, katere nam je zapustil z besedami in lastnimi zgledi Kristus. Kdor pa ne živi tako, kakor je živel in učil Kristus, tisti ni vreden, da se ga imenuje kristjana, še manj pa zasluži priimek "Kristusov" ali "božji namestnik"; kajti kdor hoče koga nadomestovati, mora to delati, kar je delal njegov prednik. Tak človek ne zasluži drugega imena, kakor hinavec.

Da pa je ljudstvo v očigled vse-

mu temu šlo na limanice sleparjem, dokazuje jasno, kake prefrigate previdnosti so se ti zadnji posluževali. A komaj je ono isto ljudstvo strepetalo prvikrat pred opisanimi peklenjskimi mukami, že se je podalo na mišlost in nemilost pod črno kuto svojih osrečevalcev. Sledili so krvavi poboji skozi stoletja, vse za "večjo čast božjo!" Ne Petrovi stolici so se vrstili papeži, ki bi delali čast vsakemu rablju.

Neizmerno premoženje, stekajoče se iz vseh delov sveta, kjer strahijo "Kristovi namestniki", se je kupičilo v zakladnicah rimske hierarhije. Vse je tretjeto pred rimsko-katoliškim bičem, neizvzemši kralje in cesarje, kateri so dobivali dežele le kot fevd iz rok vrhovnega katoliškega poglavarja, ki je hotel na ta način utrditi svojo moč čez ves svet. V potu svojega obraza je moralo delati ljudstvo za svoje krvoloke, ki so se predrznili imenovati se Kristove namestnike.

Ni čuda torej, da so se začeli nekateri naših bolih srčnih prednikov upirati tem katoliškim nasilstvom. Kristus je še zadnji hip pred svojo smrtjo zaklical: "Oče, odpusti jim..." — a ti možje, ki so hoteli s svojim pogumom prebrečiti nadaljno prelivanje nedolžne krvi, so bili za svoje človekoljubje poplačani z nečloveško smrtjo na gromadi ali na križu. To so zgodovinske resnice, ki se ne dajo utajiti. Tudi katoliški dehovnik, Giordano Bruno, je izdihnil na gromadi, ker je učil, da je naša zemlja okrogla. Tudi več drugih učenjakov, ki so učili danes že splošno priznane resnice, morali so radi svojih naukov umreti najgrozovitejše smrti.

Minuli so oni temni časi in ne vrnejo se več, dasiravno si jih nekateri naši duhovniki tako iskreno nazaj želijo. Dages se jih spominjamo le še z grozo in s krvavečim srcem onih nesrečnih mož, ki so šli pogumno v smrt za svobodo, za resnico in pravico. Spomin na te prvobornitelje za občeločloveško svobodo ne izgine nikdar, dokler bo še kaj civiliziranega človeštva na svetu.

Morda bi še v sedajnih dneh evelo ono "katoliško" krvorodelitje, ko bi se v lastni organizaciji ne našli značajni možje, ki so z vsem gnjevom obsojali tako katoličanstvo. Končal je eden na gromadi, a na njegovem mestu se jih je pojavilo deset. Napredka in spoznavanja resnice ne ustavi nobena sila, četudi ga morebiti začasno potlača. Naravnoznanstvo se je povzdignilo in širilo, in cerkev se je začela umikati ter skuša pobijati dokazane resnice z navadnimi frazami in jezuitskim zavijanjem. In kar cerkev ni hotela storiti, ko je bila na vrhuncu svoje slave in moči, storila je sedaj: združila se je s svojimi nekdanjimi podložniki, s kralji in cesarji in tem podobnimi kapitalisti in drugimi velikaši, proti takozvanim "nižjim" slojem ljudstva. Podala sta si roke v skupno izzemanje priprostega naroda najljutejša njegova sovražnika — posvetni in cerkveni kapital.

(Dalje pride.)

Adams, glavna priča izdal zavratni napad.

Izpoved vznemirila preganjalec Moyer—Haywood in Pettibonija.

Nesramni napad je izdan! Zloglasna "Mine Owners" nabira milijon dolarjev za fond v svrhu ugonobitve Haywooda pri prihodnjih volitvah guvernerjem države Colorado. To dokazuje, da je Haywooda izvolitev gotova.

Adamsova izpoved.

To izpričuj, da je bila prva izpoved, katero sem podpisal, izdelana po detektivu James McParland, in po Harry Orchard, ali Tom Hoganu. Podpisal sem jo zato, ker se me je strašilo od strani guvernerja Goodinga, da bodem obešen, ako ne potrdim tega, kar je pričal Orchard proti uradnikom zapadne federacije.

Podpis: Štefan Adams.

Priča: Ana Adams.

Gornja zaprisežena izpoved od Adamsa in njegove žene se je javno izdala pri porotnem sodišču v Boise, Idaho, v soboto popoldne 8.

septembra t. l.

Adams je izdal celo historijo od takrat, ko so ga zaprli, in ako je vse resnično, kar pove, — o čemur ni dvoma, — kar je tudi njegov stric potrdil, — bode na vse zadnje nekatedim državnim uradnikom v Idaho trda predla.

Adams pripoveduje, kako je bil aretiran na svojem zemljišču v državi Oregon blizu Baker City in tiran v Idaho, tu pahnjeno v ječo, kjer je bil prisiljen pričati zoper uradnike zapadne federacije, ali pa biti obešen. Nadalje pa se mu je obljubilo, da, ako stori, kakor se mu ukaže — bode prost. — Adams ima namreč na vesti več drugih umorov, in zato se ga je lahko k taki izpovedi prepogovorilo.

Pravnika Darrow in Nugent, koja zastopata delavske uradnike zapadne federacije, sta prevzela sedaj Adamsovo zadevo v oskrb. Iz vse te spletkarije pač upamo, da bomo v kratkem kaj več novega in še bolj zanimivega slišali. Porotniki sodišča so se sešli 17. t. m. v Boise, Idaho. Pred to poroto pride ga. Adams, kjer bode razkrila celo zadevo. Zahtevala bode tudi zadoščenja, ker so jo brez vzroka zaprli in njena od moža pisana pisma v ječi odpirali.

Rojaki, Slovenci!

Rojaki na zapadu, in še posebno v državi Colorado, Vam trkamo na Vaša delavska, sošutna prsa. Ne dajte se podkupiti od nabranega denarja, da bi za kapitalista volili! Zavedajte se svojega delavskega stanu! Maščujte se za vaše nedolžne voditelje na dan šestega novembra! V boj za pravico, in zmaga bode naša!

Bodi luč!

Človeku je menda prirojeno, da ne premišluje več o stvarih, kakor hitro gleda istih ni več v dvomu, — in ravno to je vzrok polovici vseh človeških zmot.

Ta nesrečni človeški nagon, ali po naše: "stara navada — železna srajca", ki jo tako teško slečemo in si pri vsaki reči mislimo, da mora tako biti, kakor je, — ta železna srajca je najusodepolnejša ovira v napredovanju. Mnenje, "da je vedno tako bilo in tudi vedno tako ostane", dela človeka topega, brezbriznega in mu ubija vso energijo. Boj proti takemu človeku je eden najhujših. Ne pomagaj ti nobeno še tako temeljito in prepričevalno dokazovanje; vse je bob ob steno. Koliko agitatorjev se je že zaman trudilo, pripraviti ljudstvo do tega, da premišluje o svojem žalostnem položaju! "Je pač tako in tako tudi ostane" — se stereotipno glasi otožni odgovor. Mi pa pravimo, da smo prepohlevni, da smo stare babe, če se bomo vedno stem tolažili!

Ako pridejo zatiranci enkrat do tega, da se uprašajo: "Ali res mora tako biti? Ali je res pametno in pravično, da živimo mi kot živina tja v en dan, samo iz rok v usta, — imejtem ko drugi v krasnih palačah brez dela uživajo vse sladkosti življenja?" — ako se tako uprašajo, potem je že mnogo pridobljenega. Tukaj je treba zastaviti vse moči in slepih oči odpirati; uspehi gotovo ne izostanejo in obilo povrnejo ves trud in napor. Tudi duševno še tako omejen človek mora ako se mu vedno in vedno o tem govori, končno spregledati velikanski razloček, ki obstoji med veliko večino delavskih sužnjev in malo privilegirano manjšino denarnih mogotcev.

Vedno pri roki.

Zdravnike more bivati daleč, ako paimate dobro zanesljivo nemško domače zdravilo.

DR. RICHTER-JEV

ANCHOR PAIN EXPELLER

v svoji hiši. ga morete vedno celo v težkih slučajih revmatizma, nevalgije, protina, lumbago, bolečin v hrbtu in nahodu vporabljeni. (4)

35 leten uspeh. 25 in 50c.

F. Ad. Richter & Co

215 Pearl Str.

New Yrok City.

Največja slovanska tvrdka

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave. Chicago.

Se priporoča vsem slovanskim društvom za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakterih potrebščin. Izdelek je najfinji in najskusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Pišite v svojem jeziku po vzorce ali vzorčno knjižico.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost ni okusni izdelek naročenih potrebščin.

Slovcem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvom priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:

do 9. zjutraj

od 1. do 2. in

od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:

od 10-12 dopoldne in

od 2-4 popoldne

Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

F. J. SKALA & CO.

320-322 W. 18. St., prodaja prevoznih listkov

ČEŠKA, SLOVANSKA BANKA,

Menjuje tuj denar, iztirja glavnice in prekrbuje vrednostne listine po celem svetu posebno pa v Avstro-Ogrski in Zdr. državah. Sestavlja plačilne in druge pravne listine. Izterjuje dedščine. Zatopstvo prekmorskih družb: Bremen Hamburg Rotterdam in francoske črte.

F. J. SKALA & CO.

320-322 W. 18th Str. Chicago, Ill.

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabo blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi niste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete označevane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po oglasih. Nekatero prodajalne trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji vže 15 do 20 let in to dokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite-k nam in si ogledajte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slamnikov, klobukov, letne spodnje obleke itd.

Pridite in ogledajte si naše vzorce za možke obleke.

J. J. DVORAK & Co.

UNION CLOTHIERS AND TAILORS.

598-600 BLUE ISLAND AVE.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
669 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

"Glas Svobode" izide vsaki petek
a velja za AMERIKO:

za celo leto \$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo leto kron 10

za pol leta kron 5

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.

Naslov za dopise in pošiljatve je

'Glas Svobode'

669 Loomis St. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

Chicago, Ill., 22. sept. 1906.
Vihar, ki je prvršal nedavno iz
glavnega taborišča vrlih katoličanov
v Chicagi, ni se še pomiril, mar-
več razsaja čimdalje silnejše ter se
grozeče zaganja ob trdno skalo za-
vednih Slovencev.

Te sicer onemogle strele, ki od-
letavajo od našega jeklenega okle-
pa razsodnosti, pričele so švigati iz
društva, ki ga ponosno nazivajo
katoliško društvo pod imenom prvega
mučenika, sv. Štefana. V sr-
cih teh članov, ki naj bi gojili med-
sebojno ljubezen, bratstvo in edi-
nost, pa se kuha le črna zavist, so-
vršnost in prava katoliška potuh-
njenost. Ti "zavedni" katoličani
imenujejo one Slovence, ki se ne-
ustrašeno in pošteno borijo za na-
predek, izobrazbo in slovo med na-
šim narodom, — brezverce, s ka-
terimi se katoličani ne smejo bra-
titi in priti z njimi v dotiko, ker
bi se sicer okužili! No, ako je ka-
toliško prepričanje (če ga sploh
kaj imajo!) na tako slabotnih no-
gah, da ga že samo dotika z "brez-
vercem" na tla podere, potem kato-
liški veri ne bodo pomagale vse
žaybe sveta in vsi žegni, kar jih
ima katoliški pop v zalogi. — "Gas-
pud su taku reakli, oni vendar ne-
kaj veajo" — glasi se od nekaterih
vrlih članov omenjenega društva,
katerim so "gaspud" jedina tolaž-
ba, jedina opora in zavetje, brez
katerega ne morejo živeti, kakor bi
ne moglo živeti brez varuha maj-
hno dete, ki si še ne more in ne zna
samo pomagati.

Kako pa ti "prepričani" katoli-
čani razumevajo vzajemnost in
bratsko ljubezen, katera naj bi po
naukih našega Izveličarja objema-
la vse ljudi, — naj dokazuje sle-
deči slučaj.

Slovenski narodni društvi "Sla-
vija" in "Slovenija" priredili sta
pred kratkem skupni izlet.

V svesti si pomena, ki ga imajo
društva za medsebojno vzajemno
delovanje, in v nadi, da se zabava
stem le povisa, — poslal je pripravljalni odbor za izlet povabila raz-
nim slovenskim društvom in pev-
skim zborom, brez ozira na politič-
no prepričanje ali svetovno nazi-
ranje.

Slovinci, katerim je v resnici mar
bratstvo, udeležili so se polnošte-
vilno zabavnega izleta; pevška zbor-
ra "Orel" in "Slovan" vzbujala sta
s svojim petjem narodno zavest in
žela glasno odobravanje.

Obrnili smo se z bratskim pozivom
tudi na društvo sv. Štefana, v
trdni veri, da se našemu vabilu po
možnosti odzove.

Toda mi smo obračali, g. Sojar
pa je obrnil! Ko se je naše povabi-
lo prečitalo pri mesečni seji ime-
novanega društva, doletela ga je
grozna nesreča! Po kratki debati
romalo je kot nekako izzivanje "za-
vednih" katoličanov od strani
"brezvercev" v koš! — Katoličan-
stvo je sedaj rešeno! Hosana! Sla-
va Bogu na višavah in Sojarju v
Chicagi — brezverce smo sedaj u-
bili!!

Le to je zlomek, da se je tudi v
glavah nekaterih pametnejših čla-
nov v tem društvu začelo svitati, in
da vse stvari sedaj nekoliko druga-
če vidijo, nego v svoji prvi preve-

liki navdušenosti za "prečastitega"!
Da, da, svetli se, tega ne morete
utajiti v kljub vsemu Vašemu rogo-
vilenju, ki ngnara ravno od tod pri-
haja!

Iz navedenega je razvidno, kje
je najti pravo bratstvo in željo po
jedinosti in slogi.

Oni, ki se tako ponosno imenu-
jejo katoličane, so to le po imenu,
ne da bi se pri tem zavedali, kaj je
pravzaprav bistvo Kristusovih nau-
kov. Njih srca so v strastnem so-
vrštvu proti vsemu, kar ne nosi
katoškega imena, zaprta najpri-
mitivnejšim zahtevam krščanske
ljubezni in zakrnjena kakor "farao-
novo srce. Svobodoljubne Slovence
nazivajo brezverce, dasi sami
nimajo dosti vere; rojake odgovar-
jajo, pristopati k narodnim dru-
štvom in svojim podrepanikom celo
prepovedujejo družiti se z nami.

Toda navzlic vsemu rogoviljenju
se narodna društva čimdalje bolj
množijo in širijo, ker le tukaj je
društvenikom zagotovljena prava
svoboda in neoviran napredek.

Končno nam je še omeniti, da je
izlet v kljub slabemu vremenu vse-
stransko dobro uspel, akoravno je
"sv. Štefan" soudeležbo ošabno od-
klonil.

Tem večja hvala gre vrlim Slo-
venkam in Slovincem osobito slav-
nim pevskim zborom, ki so zabavo
s svojim soodelovanjem povzdignili.
Pripravljalni odbor.

Društvene vesti.

Rojaki v Ladd Cherry, Ill., usta-
novili so si društvo pod imenom
"Gora", ter ga priklopili S. N. P.
J., ki mu je dala št. 45.

Na ustanovnem shodu bili so iz-
voljeni, in sicer:

Frank Wohlgemuth, predsednik;
Frank Peterlin, podpredsednik;
Karel Pirh, tajnik;
Jože Pirh, zapisnikar;
Jernej Lindič, zastopnik;
Jože Smolič, reditelj;
Jože Mohora, Anton Kravanja,
Frank Franko, nadzorniki.

Redne mesečne seje so določene
na vsako prvo nedeljo v mesecu.

Dne 2. septembra t. l. imeli so
sobratje v Oregon City svoje zbor-
ovanje in si tudi ustanovili društvo
pod imenom "Gorenjec" ter ga isto-
tako pridružili S. N. P. J. To dru-
štvo dobi št. 46.

Redne mesečne seje vršile se bo-
do vsako prvo nedeljo v mesecu ob
2. popoldne pri g. Matiji Justina.
Izvoljeni so bili

predsednikom: Ivan Stružnik;
podpredsednikom: Franc Bla-
žun;

tajnikom: Matevž Jančigaj;
zapisnikarjem: Ivan Brezar;
blagajnikom: Matija Justin;
rediteljem: Peter Stružnik;
v bolniški odbor pa: Franc Sek-
ne, Ivan Žakelj in Franc Skubic.

Rimski celibat.

Obsodba župnika Schlenza, o ka-
terem smo tudi mi svoječasno po-
ročali, dala je nekemu katoliškemu
duhovniku povod, da je izrazil svo-
je mnenje v sledečem članku:

"Ta škandal z župnikom Schlenz
zadal je katoliški veri nov udarec
Krivda zadene gnusni sistem, rim-
ski celibat, ki je bil izmišljen in
vpeljan samo v to svrhu, da se du-
hovništvo zasužnji. Na noge, v boj
vsj proti tej grdbi; pozivajmo po-
slance in druge, da nam pomagajo
upropasti to starodavno nesmisel-
nost, ki je že mnoge med nami uni-
čila in jih še uničuje. Borba proti
celibatstvu vršiti se mora z največjo
odločnostjo tudi napram cerkve-
nim predstojnikom. Mirnim potom
se ne doseže nič, ker j'm je ta na-
prava potrebna za neomejeno gos-
postvo nad nižjim duhovništvom.
Država je to cerkveno institucijo
doslej štela. Kakor hitro pa drža-
va izjavi, da preneha s svojo poli-
cijsko podporo, v tem trenutku je
celibat izgubljen. In ta čas ni več
daleč, ko se to zgodi. Ozirajoč se
na to, moramo se mi zavzemati za
reformo zakonskega prava."

Tako je torej govoril neki av-
strijski katoliški duhovnik, ostro
obsodeč celibat, t. j. prepoved, da
se duhovniki ne smejo ženiti. V
boljše razumevanje njegovega zad-

njeja stavka navajamo, da se po-
tegujejo vsi svobodni elementi
po celi Avstriji za reformo
že precej zastarelega avstrijskega
zakonskega prava, t. j. da se cer-
kveni upliv pri sklepanju zakonov
nekoliko oméji. Zaprčela se je za
tako reformo velika agitacija, a du-
hovniki pa se v svojem fanatizmu
upirajo temu na vse kriplje in so
nabrali v svrhu, da sploh oteškoči-
jo v državnem zboru vsako toza-
devno debato, po celej Avstriji na
milijone podpisov. Civilni zakon
imajo že skoro po vseh kulturnih
državah, celo Španija ga je sedaj
vpeljala, — le "moderna" Avstrija
ga še nima! Radovedni smo, kak
uspeh bo imela klerikalna protia-
gitacija in kaka usoda bo zadela doti-
ni predlog za reformo. Ker se ima
avstrijski državni zbor v kratkem
s tem uprašanjem pečati, bomo o
izidu poročali.

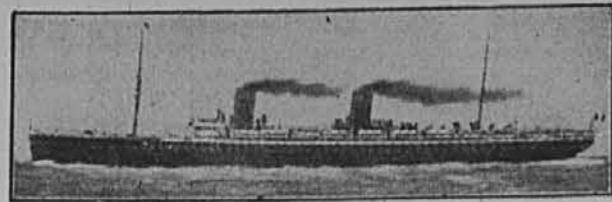
Kar pa se celibata tiče, so seveda
papež in škofje proti odpravi iste-
ga, in ne bodo nikdar v to dovolili.
Kajti oženjeni duhovniki zgubili bi
potem vso privlačno moč za ženski
spol. Saj je zadostno znano, da ima-
jo sedaj duhovniki najbolj goreče
zagovornice in zaščitnice v nežnem
spolu, — menda ravno zato, ker so
"ledig in frej". Kakor hitro pa se
duhovniki poženijo, prestanejo biti
za ženske "interesantni" in stem iz-
gubijo ves velik upliv, ki ga imajo
dosedaj nad ženstvom. To prav do-
bro vedo cerkveni knezi, in ravno
rad tega bo celibat še naprej obstajal
— z istim pa tudi vse dosedajne
nemoralnosti in neštetilne grdobije
in preštevta posvečenih gospodov.

\$13.00 v Buffalo in nazaj
iz Chicage 10., 11., 12. in 13. okto-
bra po Nickel Plate železnici. List-
ki so za nazaj veljavni 19. ali 29.
oktobra, in se tudi lahko podaljša.

Vozijo trije brzovlaki vsake dan.
Pullmanovi spalniki vozovi. Kosilo v
klubovih jedilnicah od 35c. do \$1,
kakor tudi a la carte. Nikakih do-
plačil se ne zahteva na Nickel Plate
železnici. Za podrobnejša pojasnija
pišite John Y. Calahan, General
Agent, 107 Adams St., Chicago.

Mirko Vadjina
priporoča bratom
Slovincem svojo
BRIVNICO.
390 W. 18. St. Chicago.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

Francoska progaCompagnie Generale Transatlantique
GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence 30.000 ton. La Lorraine 22.000 ton.
La Savoie 22.000 ton. La Touraine 15.000 ton.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano in janiških
družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila.

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 32 Broadway St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.
Pavl Sarič, agent na 216-17. cesta. St. Louis, Missouri.

POZOR!**POZOR!****SLOVENC!**

Kadar se mudite v mestu, ne pozabite obiskati rojaka
Frank Bernik, ki je otvoril hotel na

44 Sherman Str. pri La Salle postaji.

ZAPOMINITE SI:

"EDINI SLOVENSKI HOTEL V CHICAGO."

... Gostoljubna postrežba!...

FRANK BERNIK, lastnik.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

JAS VASUMPAUR

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

\$6.00 SEST DOLARJEV

je sedajna vrednost

1 DELNICE PAROBRODNEGA DRUŠTVA**American Navigation Company.**

Kdor želi delnice kupiti še prej, predno cena istim zopet poskoči, naj-takoj
odpošlje naročilni listek in denar na

American Navigation Company108 Greenwich Street,
NEW YORK CITY.

Vsaka delnica je popolnoma plačana in ni treba nikakega poznejšega doplačila.

Naročilni listek

(Incorporated under the laws of the State of Maine)

American Navigation Company

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že
\$1.500.000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod!

S tem se naročim na..... delnice družbe 'American Navigation Co' ter Vam zajedno pošljem
znesek \$..... kot plačilo za naročene delnice, katere mi blagosvolite vposlati takoj.

Razume se, da mi morate ako prekoračijo naročnine zgoraj imenovano glavnico, povrniti
vposlano svoto v celem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190....

Ceki, menice (trate) in poštne nakaznice naj se pošiljajo direktno na:

American Navigation Co., 108 Greenwich St. New York.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

Sprejetje novih društev.

Novo društvo "Gora" št. 45 v Cherry, Ill., sprejeto v S. N. P. J. 1. sep. 1906. Imena društvenikov so: Ivan Ajster, 2276; Mihael Bauer, 2277; Josip Prezengar, 2278; Anton Kravanja, 2279; Josip Jare, 2280; Frank Wolgemuth, 2281; Frank Peterlin, 2282; Frank Franko, 2283; Ivan Dugas, 2284; Ernest Petrovič, 2285; Josip Pirh, 2286; Josip Smolič, 2287; Josip Grenko, 2288. Društvo šteje 13 udov.

Novo društvo "Gorenjec" št. 46 v Oregon City, Oreg., sprejeto v S. N. P. J. 1. sep. 1906. Imena društvenikov so: Ivan Stružnik, 2289; Frank Blažun, 2290; Matija Jančigaj, 2291; Ivan Bregar, 2292; Matija Justin, 2293; Peter Stružnik, 2294; Frank Sekne, 2295; Ivan Žakelj, 2296; Mihael Stružnik, 2297; Anton Koman, 2298; Frank Skubitz, 2299; Josip Jagodič, 2300; Peter Kurnik, 2301; Frank Auman, 2302; Anton Miljak, 2303. Društvo šteje 15 udov.

Novo društvo "Illinois" št. 47 v Springfield, Ill. Imena društvenikov so: Josip Dolanz, 2304; Josip Kulović, 2305; Frank Gorše, 2306; Frank Veršič, 2307; Ivan Mayerhofer, 2308; Jakob Verš, 2309; Frank Klasine, 2310; Karol Vertovšek, 2311; Mihael Restar, 2312; Matija Ranker, 2313; Matija Miščin, 2314; Jurij Konec, 2315; Anton Jurkas, 2316; Frank Klančnik, 2413. Društvo šteje 14 udov.

Pristopli udje.

K društvu "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill.: Josip Jereb, 2317; Andrej Cukale, 2318; Ivan Godič, 2319. Društvo šteje 109 udov.
K društvu "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Frank Šenica, 2320; Ivan Franz, 2321; Josip Legan, 2322; Frank Fimec, 2323; Anton Mermal, 2324; Josip Gallčnik, 2325; Matija Gregorčič, 2326. Društvo šteje 134 udov.

K društvu "Bratstvo" št. 6 v Morgan, Pa.: Ivan Maver, 2327; Ivan Moravec, 2328. Društvo šteje 71 udov.

K društvu "Delavec" št. 8 v S. Chicago, Ill.: Mihael Umnik, 2329; Ivan Brodnic, 2330; Jakob Puc, 2331. Društvo šteje 43 udov.

K društvu "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Anton Pirc, 2332; Adolf Kurent, 2333. Društvo šteje 65 udov.

K društvu "Trdnjava" št. 10 v Rock Spring, Wyo.: Ivan Dolenc, 2334; Dušan Krpan, 2335. Društvo šteje 70 udov.

K društvu "Sokol" št. 11 v Roslyn, Wash.: Andrej Brozovič, 2336; Miroslav Grčič, 2337; Jurij Ferenc, 2338; Valentin Bruketa, 2339. Društvo šteje 49 udov.

K društvu "Edinost" št. 13 v Wheeling Creek, O.: Matija Građišar, 2340; Ivan Hegler, 2341. Društvo šteje 54 udov.

K društvu "Sloga" št. 14 v Waukegan, Ill.: Andrej Malovašič, 2342; Frank Kozjek, 2343; Ivan Plestenjak, 2344. Društvo šteje 29 udov.

K društvu "Sloga" št. 16 v Milwaukee, Wis.: Ferdinand Rakel, 2345; Ivan Tomšič, 2346; Anton Kolene, 2347; Frank Venek, 2348; Frank Banko, 2349; Frank Jenko, 2350; Frank Gluk, 2351; Frank Fašum, 2352. Društvo šteje 62 udov.

K društvu "Bled" št. 17 v Lorain, O.: Mihael Polutnik, 2353. Društvo šteje 46 udov.

K društvu "Orel" št. 19 v W. Mineral, Kans.: Anton Kaus, 2354. Društvo šteje 37 udov.

K društvu "Sokol" št. 20 v Ely, Minn.: Ignac Kožar, 2355; Anton Golob, 2356. Društvo šteje 66 udov.

K društvu "Danica" št. 22 v Trimountain, Mich.: Jakob Lavrič, 2357. Društvo šteje 67 udov.

K društvu "Edinost" št. 23 v Darragh, Pa.: Sigmund Berger, 2358; Josip Pere, 2359; Pavel Shappek, 2360; Anton Ogrič, 2361; Frank Sušnik, 2362. Društvo šteje 59 udov.

K društvu "Šmarnica" št. 24 v Jenny Lind, Ark.: Frank Juvan, 2363; Ivan Mrzu, 2364; Matevž Bokal, 2365. Društvo šteje 35 udov.

K društvu "Zora" št. 25 v Tercio, Colo.: Anton Sedmak, 2366; Anton Lavrenčič, 2367; Ivan Remič, 2368; Peter Markuč, 2369; Josip Remič, 2370; Josip Hassman, 2371; Adolf Hlava, 2372; Frank Vodenik, 2373; Frank Rihtar, 2374; Josip Šajn, 2375. Društvo šteje 52 udov.

K društvu "Bratje Svobode" št. 26 v Cumberland, Wyo.: Ludovik Novosel, 2376. Društvo šteje 48 udov.

K društvu "Celje" št. 27 v Frontenac, Kans.: Josip Jare, 2377; Matevž Skrbine, 2378. Društvo šteje 56 udov.

K društvu "Novi Dom" št. 28 v Greenland, Mich.: Mihael Geshel, 2379; Paul McClough, 2380. Društvo šteje 18 udov.

K društvu "Domovina" št. 29 v Thomas, W. Va.: Frank Bartol, 2381; Dan Bulič, 2382. Društvo šteje 25 udov.

K društvu "Popotnik" št. 30 v Weir, Kans.: Anton Šular, 2383. Društvo šteje 85 udov.

K društvu "Zvestoba" št. 35 v Chicopee, Kans.: Ignac Bogina, 2384. Društvo šteje 25 udov.

K društvu "Zveza" št. 36 v Willock, Pa.: Frank Skopec, 2385; Josip Zupovec, 2386; Matija Oset, 2387. Društvo šteje 55 udov.

K društvu "Ilirija" št. 38 v Kenosha, Wis.: Ivan Pezdur, 2388; Ignac Radovan, 2389; Josip Šušteršič, 2390; Alojz Blažič, 2391; Ivan Kastelic, 2392. Društvo šteje 23 udov.

K društvu "Slovenija" št. 41 v Irwin, Pa.: Peter Dolanc, 2393; Frank Vodnik, 2394; Ivan Kržišnik, 2395; Ivan Pirš, 2396. Društvo šteje 30 udov.

K društvu "Aurora" št. 43 v Aurora, Minn.: Ivan Zevnik, 2397; Frank Kováč, 2398. Društvo šteje 21 udov.

K društvu "Danica" št. 44 v Conemaugh, Pa.: Frank Ošaben, 2399; Frank Dremelj, 2400; Ivan Žagar, 2401; Alojz Fink, 2402. Društvo šteje 31 udov.

K društvu "Edinost" št. 12 v Murray, Utah: Anton Šukle, 2407; Ferdinand Škufca, 2408; Anton Novak, 2409; Frank Tavžel, 2410; Jakob Šober, 2414. Društvo šteje 30 udov.

K društvu "Slovenski Dom" št. 31 v Sharon, Pa.: Frank Kaučič, 2411; Frank Maček, 2412. Društvo šteje 38 udov.

Suspendovani udje zopet sprejeti.

K društvu "Naprej" št. 5 v Cleveland, O.: Anton Umek, 1477. Društvo šteje 28 udov.

K društvu "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Ivan Markovič, 272. Društvo šteje 66 udov.

K društvu "Trdnjava" št. 10 v Rock Spring, Wyo.: Matevž Dolinar, 800. Društvo šteje 71 udov.

K društvu "Sloga" št. 14 v Waukegan, Ill.: Anton Mavec,

1669. Društvo šteje 30 udov.

K društvu "Bled" št. 17 v Lorain, O.: Josip Brence, 1162. Društvo šteje 47 udov.

K društvu "Danica" št. 22 v Trimountain, Mich.: Matija Likovič, 781. Društvo šteje 68 udov.

K društvu "Celje" št. 27 v Frontenac, Kans.: Josip Umek, 1096. Društvo šteje 57 udov.

Prestopli udje.

Od društva "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill., k društvu "Popotnik" št. 30 v Weir, Kans.: Ivan Žibert, 97. Prvo društvo šteje 133 in drugo 86 udov.

Od društva "Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa., k društvu "Bled" št. 17 v Lorain, O.: Ivan Ivančič, 1824, in k društvu "Danica" št. 44 v Conemaugh, Pa.: Frank Kos, 437. Prvo društvo šteje 57, drugo 48 in tretje 32 udov.

Od društva "Bratstvo" št. 6 v Morgan, Pa., k društvu "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Jakob Vidmar, 192; Lukeš Demšar, 483. Prvo društvo šteje 69 in drugo 68 udov.

Od društva "Sloga" št. 14 v Waukegan, Ill., k društvu "Ilirija" št. 38 v Kenosha, Wis.: Alojz Kirar, 991; Matija Kirar, 992. Prvo društvo šteje 28 in drugo 25 udov.

Od društva "Šmarnica" št. 24 v Jenny Lind, Ark., k društvu "Trdnjava" št. 10 v Rock Spring's, Wyo.: Andrej Luznar, 809. Prvo društvo šteje 34 in drugo 72 udov.

Od društva "Zora" št. 25 v Tercio, Colo., k društvu "Zarja" št. 15 v Ravensdale, Wash.: Heinrich Kroupa, 592, k društvu "Zvestoba" št. 35 v Chicopee, Kans.: Matija Medved, 1303. Prvo društvo šteje 50, drugo 48 in tretje 26 udov.

Od društva "Celje" št. 27 v Frontenac, Kansas, k društvu "Zarja" št. 15 v Ravensdale, Wash.: Tomaž Zovle, 900; Frank Semprimožnik, 1748. Prvo društvo šteje 55 in drugo 50 udov.

Od društva "Popotnik" št. 30 v Weir, Kans., k društvu "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Josip Menhard, 1202; Josip Arh, 1222; Andrej Pevc, 1236. K društvu "Orel" št. 19 v W. Mineral, Kans.: Josip Dobnikar, 1316, in k društvu "Sokol" št. 20 v Ely, Minn.: Frank Čerček, 1216. Prvo društvo šteje 81, drugo 71, tretje 38 in četrto 67 udov.

Suspendovani udje.

Od društva "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill.: Martin Grane, 1820. Društvo šteje 108 udov.

Od društva "Naprej" št. 5 v Cleveland, O.: Ignac Rotar, 554; Mihael Tome, 1155. Društvo šteje 26 udov.

Od društva "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Blaž Bogataj, 269; Jakob Kaučič, 725. Društvo šteje 66 udov.

Od društva "Sokol" št. 11 v Roslyn, Wash.: Anton Pirnat, 684. Društvo šteje 48 udov.

Od društva "Edinost" št. 13 v Wheeling Creek, O.: Ivan Jerman, 627. Društvo šteje 53 udov.

Od društva "Sloga" št. 14 v Waukegan, Ill.: Elija Latkovič, 1776; Frank Obek, 2022. Društvo šteje 26 udov.

Od društva "Zarja" št. 15 v Ravensdale, Wash.: Macole Cezare, 1523. Društvo šteje 49 udov.

Od društva "Bled" št. 17 v Lorain, O.: Ivan Muc, 616; Josip Fabian, 1146. Društvo šteje 46 udov.

Od društva "Orel" št. 19 v W. Mineral, Kans.: Ignac Pečnik, 296; Jakob Mlakar, 675. Društvo šteje 36 udov.

Od društva "Sokol" št. 20 v Ely, Minn.: Frank Slanovec, 797. Društvo šteje 66 udov.

Od društva "Danica" št. 22 v Trimountain, Mich.: Anton Škufca, 879; Frank Štimec, 880; Frank G. Štimac, 1684; Matija Pover, 2192. Društvo šteje 64 udov.

Od društva "Šmarnica" št. 24 v Jenny Lind, Ark.: Ivan Tomažin, 799. Društvo šteje 33 udov.

Od društva "Bratje Svobode" št. 26 v Cumberland, Wyo.: Anton Berec, 981. Društvo šteje 47 udov.

Odstopli udje.

Od društva "Bratstvo" št. 6 v Morgan, Pa.: Frank Kovačič, 185. Društvo šteje 68 udov.

Od društva "Zora" št. 25 v Tercio, Colo.: Anton Sedmak, 1138; Josip Levar, 1306. Društvo šteje 48 udov.

Od društva "Bratje Svobode" št. 26 v Cumberland, Wyo.: Ivan Kaker, 990. Društvo šteje 47 udov.

Umrli udje.

Od društva "Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa.: Anton Tomec, 549. Društvo šteje 56 udov.

Od društva "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Andrej Laznik, 1446. Društvo šteje 68 udov.

Izobčeni udje.

Od društva "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill.: Rajko Feigel, 1560. Društvo šteje 107 udov.

Pristopile članice.

K društvu "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Neža Šetina, 2403. Društvo šteje 3 članice.

K društvu "Slovenija" št. 41 v Irwin, Pa.: Katarina Jopek, 2404. Društvo šteje 1 članico.

K društvu "Aurora" št. 43 v Aurora, Minn.: Marija Kocjančič, 2405; Rozalija Kastelic, 2406. Društvo šteje 2 članici.

M. V. Konda, tajnik.

POZOR!

POZOR!

VELIKI SKUPNI IZLET

društva "DELAVEC" in pevskega zbora "SLOVAN"

BODE DNE 30. SEPTEMBRA 1906

LAKE SIDE GROVE NA EWING AVE. 9601 SO. CHICAGO.

Izvrstna godba in izurjeni slov. in hrv. pevski zbori.

Vstopnina 25c.**Zastonj dobite.**

Veliko sliko, ako naročite dvanajst kabinetnih slik, pri fotografu

Dobro delo, zmerne cene.

MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELJE**L. Hagendorff.**

Vogal Reed in Oregon ul. V MILWAUKEE, WIS.

Znižane cene za poročne slike.

STARA IN IZKUŠENA CUNARD LINE

ustanovljena leta 1840.

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN GIBELALTAR, GENOVA, NAPEL ITD.

LEPI, VELIKI IN NOVI PARNIKI NA DVA VIJAKA
 "CARPATHIA" 13,600 ton.
 "SLAVONIA" 10,600 ton.
 "PANNONIA" 10,000 ton.
 "ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri vam dajo potrebna navdila o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

Se iščejo agentje!

F. G. WHITING, ravnatelj. 67 Dearborn Str. CHICAGO.

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Se prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

Edward Pauch

gostilničar

663 Blue Island Avenue CHICAGO, ILL.

MATIJA KIRAR

GOSTILNIČAR

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje. Izvrstne smodke.

TELEFON ŠTEV. 777

HUSPOSKA BRATJE. Slovenski fotografioni atelije mej Slovenci dobro znan. Izdeluje najlepše slike različnih velikosti po najnižjih cenah.

1841 Euclid Ave. CLEVELAND, O.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30. dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovanskih pokrajin

Huda kazen.

Blizu Dunajskega mesta je hlapec Windisch baje zamahnil z bičem proti avtomobilu, v katerem se je vozil knez Windischgratz s soprogo Elizabeto, hčerko pokojnega prestolonaslednika Rudolfa. Hlapec trdi, da je zamahnil le proti svojim konjem, vkljub temu pa je bil obsojen v tritedenski strogi zapor.

Zaradi bigamije (dvoženstva)

je bil obsojen v Rovinju 63letni kmet Ivan Belenič v petmesečno ječo. Prvič se je poročil leta 1868, a l. 1882 je šel v Ameriko ter se tam drugič oženil, dasi mu je doma prva žena še živela. Lani pa je zapustil tudi drugo ženo v Ameriki s 5 otroci ter se vrnil domov, kjer je bil šele nedavno obsojen posilstva.

Boj iz narodnostne mržnje.

V Nevesinji v Hercegovini so imeli Čehi in Madžari, ki so tam na vojaških vajah, pravečo bitko med seboj. Boja so se udeležili trije češki bataljoni in en madjarski polk. Trobentači so na svojo roko zatrobili "napad", nakar se je množstvo spopadlo. Neki madjarski vojak je zgrabil celo puško in ustrelil nekega Bošnjaka, ki se ni udeležil boja. Drugemu Bošnjaku je bila razbita čeljust. Prihitieli častniki so z veliko težavo pretepajoče razdvojili in jih dejali pod varstvo. Povod pretepa je narodnost.

Kmetijski štrajk v Galiciji?

Malorusi agitirajo po celi Galiciji za splošni štrajk kmetijskih delavcev ob priliki najnujnejših jenskih opravil na polju.

Ispridena mladina.

V Krakovu v Galiciji je policija prišla na sled strašni pokvarjenosti 13letna Ana Cygankiewicz je zvalila svoje součenke, 10- do 13letne deklice, da so se stajale z moškimi v nekem skritem prostoru. Denar so deklice izdale za sladčice in — zganje. Dosedaj so zaprli 5 deklet pod 13 leti, ki so jih morali takoj oddati v bolnišnico.

Napad na "Sokole" na Reki.

Potuje v Dalmacijo in na Črno goro so prišli Sokoli na Reko, da se tam ukrajo. Hrvatje so jih pozdravili z navdušenjem, dočim so najeti irendenti (Italijani) v zvezi z mularijo zvižgali. Ko so prišli Sokoli, grede na parnik, mimo kavarne "Evropa", so začeli iredentovci nanje metati kamne in butilke. En Sokol je bil ranjen. Tedaj pa so Čehi in Hrvatje pobrali kamenje in razbili šipe obeh kavarn in poglali Lahe v beg. Policija je morala zapreti obe kavarni. Od druge strani se nam poroča o tej stvari sledeče: Vlak s privatnimi udeležniki vsesokolskega izleta v Zagrebu — bili so sami Slovenci in Hrvatje — bi moral priti na Reko ob 9. ur: zvečer, a je imel 2 uri zamude. S tem vlakom se je pripeljal tudi sušački Sokol. Pred kolodvorom je bilo polno ljudstva. Slovenci in Hrvatje so se vozili v mesto v zaprtih kočijah posamezno, tako da je ta prevoz trajal nad 1 uro. Sušački Sokol je smel korporativno korakati skozi Reko. Reški in susački Slovani so ga štitali na obeh straneh pred Lahoni. Ko je prišel Sokol do kavarne "Evrope", začeli so leteti krozniki, steklenice in druge take reči na občinstvo. V tem je padel iz kavarne tudi en strel. Slovenci in Hrvatje so udarili v kavarno, kjer je nastal grozen pretep. Množica Lahov je vdrila kmalu nato v hišo hrvatske čitalnice, kjer je restavracija in kjer je bilo veliko slovenskih gostov. Ker so Lahi divjali z noži in ker so bili v veliki večini, so gostje zbežali zadaj skozi okna in zid. Lahi so nato v restavraciji vse razbili. Izmed Sokolov so bili 4 hudo ranjeni. Enemu je laški nož prerezal gornjo laketo do kosti, drugemu so prerezali nos, da bi skoraj prišel ob oči, ostala dva sta hudo poškodovana na glavi. Ko so ranjence hoteli obvezati, jim bližnja lekarna ni hotela odpreti na noben način. Vrišč in divjanje Lahov je trajal vso noč po mestu, a nikjer ni bilo nobenega policajca, orožnika ali vojaka.

Nov izum.

V Trstu je mornarski strojnik Mahajlo Miheluci izumil pripravo, s katero more brez vsake nevarnosti ladja pluti v najbolj gosti megli. Izumitelj bo svoj izum poskušal na Lloydovem parniku "Nipor", ki pojde na Japonsko. Poveljnik avstro-ogrške vojne mornarice grof Montecucoli je obljubil izumitelju, da bo njegov izum uveden v vojno mornarico, če se bo pri poskusu dobro obnesel.

Starika na Češkem.

Stavkujoči premogarji so imeli v Duchcovu shod, na katerem je prišlo do izgredov. Načelnik "Uniona" Jarolin je bil zaboden v vrat, urednik nekega soc.-dem. lista Prošek je bil vržen na tla in težko poškodovan. Orožniki so rabili orožje, da so napravili red.

V Bosni

so našli deželni geologi v raznih krajih mnogo vredne rude, katere imajo v sebi mnogo aluminija. Nadejati se je, da bode pridobivanje aluminija donášalo deželi veliko koristi. Mi se le bojimo, da bodo tujci vtaknili dobiček v svoj žep — za domačine bo le trudopolno in nevarno delo v rovih in plavžih.

Proti izseljevanju iz Ogrske.

Ogrski minister grof Andrássy je sklenil, osnovati v ministertvu notranjih zadev posebno sekcijo za izseljevanje. Sekcija se bo bavila samo s tem, kako preprečevati izseljevanje. Minister je namreč prepričan, da ljudstvo samo zato sili v Ameriko, ker se je ta pohlepnost razširila po deželi liki kuga. Zaradi tega hoče minister otežočiti izseljevanje, toda tako, da oseba svoboda poédincev ne bo omejena. Prihodnji mesec skliče minister enketo ter ji predloži svoje načrte o preprečevanju izseljevanja.

Stete osebe.

V litijski predilnici so nastanjen franciškanke, ki naj bi nadzorovale delavke, ki stanujejo v tovarni. Seveda to nadzorovanje ni neomejeno, kakor si žele te redovnice, zato pošiljajo v "Domoljub" (klerikalni list) božjastne vadihe, kjer tožijo o svojem nevlpnu na delavke. Kako domišljave so te ženske, dokazuje to, da se imenujejo stete osebe, katerim bi morale biti delavke pokorne povsod, zunaj in znotraj hiše. Pojdite se solit z vašo svetostjo! Delat pojdite, pa ne lenobo past!

Vzgleden duhovnik.

V Št. Vidu pri Ptujju na Štajerskem župnikuje Andrej Vodnik, ki je tekom časa zakrivil precej nerednosti v fari, vsled česar so se štirje kmetje šli pritožiti k dekani, ki jim je obljubil pomoč. Ko je župnik izvedel o tem, je dal nabiti na cerkvena vrata sledeče oznanilo: "Odrpto pismo. Ivan Kranjc, Vincenc Pernat, Franc Pernat, Štefan Koželj. Na Vaše pritožbe, ki ste jih dekani naznanili, bo prihodnje nedeljo pri jutranji službi božji odgovarjal župnik št. vidski." Tako torej! Ker so imeli kmetje pogum, da so se pritožili pri dekani, jim obljubuje, da jih bo na priznici raztrgal. Duhovnik naj bi smel početi, kar se mu zljubi, kdor pa se le količkaj upre temu njegovemu postopanju, — na sramotilni oder z njim!

NAZNANILO.

Podpisani naznanjam rojakom po Ameriki, da sem pripravljen vsakomur, ki bi se hotel naseliti na kmetije, posredovati brezplačno. Prodajam zemljišča od 10 do 50 tolarjev (acer). Tudi dajem zemljišča v najem. Nadalje, ako si kedo izbere (homestead) 160 acers, pripravljen sem mu pomagati kakor sem rekel brezplačno.

V vsih tozadevnih informacijah obrnite se zaupno na M. P. Pazderic P.O. Box 192 Larimore, N. Dak.

ROJAKI, NAROČUJTE SI "GLAS SVOBODE."

Kedo vam zamore pomagati.

Ako ste bolni, slabi ali v nevolji?

Na svaki način samo oni zdravnik, kateremu so dobro znane vse človeške bolezni, trpljenja in slabosti!

ROJAKI! Pazite komu poverite zdravljenje Vaših boleznij!

Kajti v Vašem zdravju obvisi Vaša prihodnost, kakor tudi Vaše družine, Vaših malih in dragih, za katere se mučite in delate. Zatoraj rojaki, ako vam je potreba nasveta ali zdravniške pomoči, vedite, da je naš štari, izkušeni in po celem svetu znami in slavni:

Dr. E. C. COLLINS Medical Institute,

edini, kateri zamore in kateri garantira, da Vas zagotovo ozdravi od katere koli akutne, kronične ali zastarele bolezni kakor: bolezni na pljučah, prsni, želodčni, črevesni, ledvični, jetrni, mehurju, kakor tudi vse bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezni srea, katar, prehlajenje, nadihu, bronhialni, pljučni in prsni kašelj, bluvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, rokah, nogah, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grizo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekline noge in tebe, vodeno, božjost, slabosti pri spolnem občevanju, polucije, nasledke onanije (samoizrabljivanja), šumenje in tok iz ušes, oglušnje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, lisaje mazolje, ture, bruste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastenični glavobolji, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternini i. t. d., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. On je prvi in edini, kateri ozdravi jetiko in Sifilis kakor tudi vse

tajne spolne bolezni moške in ženske.

POZOR! Zakaj drugi zdravniki ali zdravniški zavodi nimajo pisemenih zhalval ali slik od ozdravljenih bolnikov! Odgovor! Zato ker niso nikogar ozdravili — potem je popolnoma naravno, da se jim ljudje ne zahvaljujejo.

Tu donašamo par slik onih bolnikov katere je naš slavni Dr. E. C. COLLINS, M. I., v zadujem času popolnoma im do kraja ozdravil.

Ozdravljen: bolezni v prsni, težkega dihanja in slabosti.

VLADIMIR S. JOVANOVIČ, New Albany, Ind.

Ozdravljen: bolečin v križu in reumatizma v rokah in nogah.

JOZO PERNAR, Richmond, W. Va.

Ozdravljen: težke prsne bolezni in reumatizma v križu in ledjih.

TEREZIJA KUMOR, 10117 Commercial Ave., Chicago, Ill.

Ozdravljen: Rumatizma in migrenja.

BOŽO DOB LAŠ, Boston, N.Y.

Ozdravljen: Di., epsije in želodčnega katarja.

MILOŠ LAVRNIC, A. V. S. Co., Leadville, Colo.

Ozdravljen: prebadanja v rebrih.

MARKO TRBOVIČ, 21 River Bank, Kansas City, Kans.

Ozdravljena: bolečin v prsni, želodčnega katarja, težkega dihanja in bolezni srca.

MICHALINA MOKRAWICKA, 45-5th Street, Passaic, N. J.

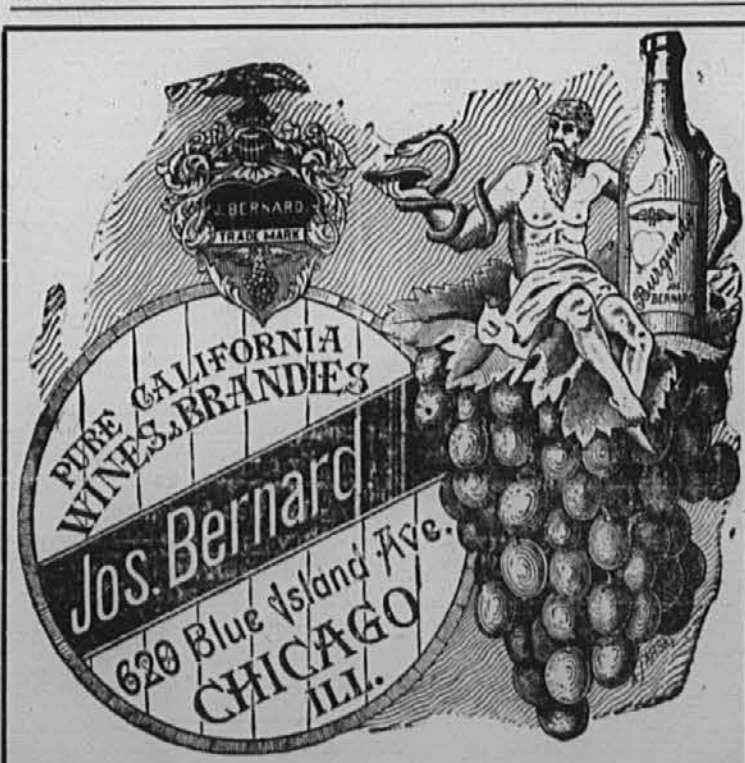
Imamo še na stotine drugih pisemenih zahval od ozdravljenih bolnikov, — katerih pa radi pomanjkanja prestora nemoremo vsi naekrat objaviti. — Zatoraj rojaki Slovenci! Predno se obrnete na kakega zdravnika ali zdravniški zavod — prašajte nas na svet — ako ste bolni, slabi ali nemočni — ali ako Vas drugi zdraviki niso mogli ozdraviti, — tisto in brez vsakega sumovanja op site Vašo bolezen v svojem maternem jeziku — pišite koliko ste stari — koliko časa traja bolezen ter vse glavne znake bolezni. Ako vam bolezen popolnoma zmanja, pišite po knjigo Zdravje kat ro dobite zastonj, ako pisnu priložite nekoliko poštih znamk za poštnico. — Pama nasahvaljajo na slednji naslov:

DR. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE,

140 WEST 34th ST., NEW YORK, N. Y.

potem smete z mirno dušo biti prepričani Vašega popolnega ozdravljenja.

Kdor hoče osobno priti v ta zavod, je isti odprt vsaki dan od 10 predpoldnem do 5 popoldne. — ob nedeljah in praznikih od 10 do 1.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljico. Vsi dobro došli!

Vsem rojakom priporočam svojo fino urejeno **GOSTILNO** na 257 - 1st Ave, Milwaukee, Wis. Postrežba točna in solidna. Vsak potujoči Slovenec dobro došel. C. HOFBAUER.

MATIJA ERKLAVEC. — 624 So. Centre Ave. — Edini slovenski krojač v Chicagi naznanja slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanje novih oblek kakortudi v popravo starih vse po zmerno nizkih cenah CHICAGO, ILL.

NAJEMNIK & VANA, IZDELOVALCA sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač. 82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Nazdar rojaki! Slovencem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni **Saloon** Točiva vedno sveže pivo in prisne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago. Za obilen poset se priporočava **brata Košiček** 590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močje še popolnoma zdrave zobe? Pušči si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi **Dr. B. K. Simonek** Zobozdravnik. 544 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL. Telefon Morgan 433.

Preobrat v zdravništvu.

Vsak bolnik hodil od blizu ali od daleč, ako se obrne na nov, velik, **UNIVERSAL MEDICAL INSTITUTE** v New Yorku, zadobi znova svoje zdravje.

Vsak dan dospe več sto zahval!

Berite, strmite!

Gospod profesor!

Prilagam svojo sliko s pristavkom, da jo ponatisnete v listih ali novinah. Toliko resnici na ljubo.

Spoštovani gospod!

Jaz podpisani potrjujem, da sem bolehal več kot leto dni na vnetju mehurja, ter vnetju spolnega uda, bolečine v hrbtu zaprtje, in občem oslabiljenju, ter me je več zdravnikov neuspješno zdravilo, in pri Vas sem dosegel toli zaželjeno zdravje ko sem pričel rabiti Vaše zdravila ktere ste Vi gospod profesor **Universal Medical Institute** tako spretno sestavili, in sicer v kratkem času enega meseca. Radovoljno Vam pošljem to priznanje, iz hvalečnosti do Vas ko ste me tako uspešno zdravili; ter Vam obenem stem listom skupaj dovoljujem svojo sliko ponatisniti v časnikih. Pripomnim še, da lahko prisegam na to, kar sem pisal.

Če stanujete v New Yorku pridite osebno in se Vas bode preiskalo s

X ŽARKI

S pomočjo teh je mogoče Vaše truplo pregledati kakor odprto knjigo, in profesor Vam bode dal najboljša zdravila; noben drug zdravnik nima toliko zaupanja v svoje zdravila kot naš profesor v svoja.

TORAJ KAJ HOČETE ŠE VEČ!

Ako stanujete daleč izven New Yorka, ter bi radi vedeli, kakošna je Vaša bolezen, tako mi blagovolite odgovoriti na sledeča vprašanja:

Ali trpite na: trganju, utripanju srca, kake druge bolezni, kožnih bolezni, oči, ušesa, v nosu, v grlu ali prsih? Vam izpadajo lasje? Vas boli v želodcu? Trpite li na krvavenju (hemoroidah)? Imate sifilijo na spolnih udih? Ali ste morda nezmožni? Trpite na nervoznosti? Ste li navdušljivi (navduha)? Čutite bolečine v trebuhu ali črevih? Se morda onesveščate, ali da padate v omotice? Hodite li redno na potrebo? Čutite bolečine v maternici? Ali trpite morda na belem toku ter nepravilnem mesečnem toku? Zdravila Vam nemudoma z obratno pošto pošljemo, če se nahajate v kateri koli državi Zjedinenih držav, Meksiki ali Kanadi.

Zdravilom ktere mi pošiljate lahko slepo verujete, ker one Vam bodo prejšnje zdravje povrnilo, ker so tudi pri drugih bolnikih pomagale.

Ni nikakošna prevara ali goljufija ali ste v bližini ali daleč od New Yorka, se Vas zdravi, ne da bi zamudili svoje delo.

Ako ote bolni in Vas niso mogli drugi zdravniki ozdraviti, tako se obrnite še do **Universal Medical Institute**.

Uradne ure so: vsak dan od 10 do 12, in od 2-6 p. p. V nedeljah pa od 10 do 1 ure popoldan.

To je naslov:

UNIVERSAL MEDICAL INSTITUTE
30 West 29th St., (poleg Broadway) **NEW YORK, N. Y.**

RAZNO.

Farizejstvo, hinavščina ali — kratkovidnost?

Kralji, cesarji in drugi posvetni in duhovski velikaši imajo vedno na jeziku "božjo previdnost", kadar kedlo izmed njih uide namernemu atentatu. — Kako razno vrstne službe pač opravlja ta božja previdnost! Po mnenju vseh krvočločnih tigrov na prestolih, na ministrskih sedežih, v generalskih uniformah itd. je vedno ljubi Bog tisti, ki poseže osebno vmes, kadar kak tak lopov ubeži zasluženi kazni. — Kedo pa je odgovoren potem, kadar bomba določeni smoter zadene? Vendar pač ravnosti dobroti, vsemogočni in neskončno modri nebeški Oče, brez katerega volje niti vrabec raz strehe ne pade! Potemtakem dobrohotnost ljubega Boga ni proti vsem velikašem tega sveta jednaka! Nasprotno, — vsi mnogostevilni in srečno izvršeni atentati dokazujejo, da je božja dopadljivost največje na strani revolucionarjev. V takih slučajih pa hinavska birokracija nikdar ne govori o zasluženi kazni božji, temveč vedno le o nečloveških, zverinskih zločinih. — Če tako govori namenoma ali iz neumnosti, — še ni dognano!

Klerikalna surovost.

Hlapec svakinje ljubljanskega škofa je umoril svojo ljubico, ko jo je spravljal preje v nesrečo. Zenska je bila stara 40 let, hlapec pa 23. Žrtve hlapčeve surovosti se gotovo vsakemu zasmili v srce. Ne pa tako klerikalcem. Ti odobravajo hlapčev umor! Tako se je neki najvernejši "Slovenec" pristaš izrazil o umoru z besedami: "Prav je, da jo je, saj je bila že stara skatija", njegova hči, istotako fanatična klerikalca, je pa dejala: "Ako je ni mislil vzeti, je prav, da jo je umoril, je vsaj vsega konec." Tu se zreali vsa podivjanost in surovost naših klerikalcev, tu se vidi kakšni postanejo ljudje, ki imajo v rokah "Slovenca" ali pa kak drug "katoliški" list. Po pojmihi klerikalcev je najboljša, da se ženske, ki nastopijo svoje 40 leto, pomore, ker postanejo s tem letom stare skatije! Prav katoliško!

Kam pripelje katoliška vzgoja, videli smo tudi v slučaju Molek v Calumetu, Mich., ko je katoliška druhal hotela g. Moleka linčati.

Jezero živega srebra.

V nepristopni gorski pokrajini v državi Vera Cruz je našel rudar Bundi tri orale obsežno in 10-50 čevljev globoko jezero, ki ima mesto vode skoro samo živo srebro. Vsečina je vredna mnogo milijonov dolarjev. Indijancem je bilo jezero znano že izza starih rodov. Čudni pojav si razlagajo geologi tako, da se je vsled vulkanskih sunkov živo srebro iz notrajnosti gorovja izločilo ter se nabiralo v kotlini pod goro. Rudar je pridobil nekega bogatega Šveda, da se loti pridobivanja živega srebra. V ta namen se skozi goro prevrtla predor, po katerem bo teklo živo srebro v dolino.

Premrzle pijače.

Kdor povzje je nanagroma večjo množino prav mrzle pijače, lahko dobi želodčni katar ali drisko. Če bi pijačo užil v manjših požirkih, bi si žejo lahko ugasil, brez škode za zdravje. Najboljše in najtrajnejše potolažimo žejo, če ima pijača 8 do 15 stopinj R ali 10 do 18 stopinj C. Posebno kava z 12 stopinj R je dobra za žejo; nobena druga pijača se ne more meriti z njo. — Največkrat uživajo ljudje premrzlo pivo. Gostilničarji ga točijo tudi če ima samo 5 stopinj, ker vedo, da tudi pokvarjeno pivo dobro išči, če je prav mrzlo. Se več bolezni kot pivo povzročuje sodavica, ker jo ljudje poleti, ko so razgreti in znojni, prav radi uživajo. Prusko ministrstvo za uk in medicinske zadeve je izdalo pred kratkim naredbo, v kateri se opozarja občinstvo na škodljivost premrzlih pijač, in v kateri se ukazuje, da se smejo mineralne vode prodajati le, če imajo vsaj 10 stopinj.

Teža kron na svetu.
Angleški list "Times" trdi, da

najlažja krona na svetu je ona kraljice angleške Viktorije. Tehtala je le samo 2 in pol libri in stala 72 milijonov kron. Dve lahki kroni nahajata se v zakladnici v Vatikanu, katerih eno je daroval Napoleon papežu Piju VII, ali je znana v obče s tem, ker ima največji smaragd sveta. Druga tam zraven je dar španske kraljice Izabele in ima ceno 48 mil. kron. Vsaka teži nekako po 3 libre.

Srečna županska zveza!

Klerikalci na Kranjskem so ustanovili nekako "župansko zvezo". Na katoliškem shodu so jo priporočili blaženi Devici Materi Božji v Lurdu, češ: o Mariji pravi sv. Bernard, da ni bilo še slišati, da bi bil kdo zapuščen, kdor je pod njeno varstvo pribežal in jo prosil pomoči. — Doslej so se zatekali k Materi Božji v prvi vrsti Marijine hčere — sedaj bo morala Mati božja raztegniti svoje varstvo tudi na "katoliška" županstva. Novo delo! "Hčeram" se pripeti tuintam, da so vkljub vsemu varstvu "zapuščene". Morda bodo za župansko zvezo bolj držale besede sv. Bernarda!

Kapitalizem in vera.

Dvomimo, da bi presbitarijska cerkev, h kateri je pripadal oni bančni goljuf Hipple v Philadelphiji, ki je za več milijonov dolarjev ljudstvo opeharil, istega izobčila.

Sekta, ki sprejme kateregakoli bankirja v svoje kongregacijo, je Antikristova vera. Svoječasnno je Kristus take lopove iz svetlišča z bičem iztiril. Dandanes pa ravnokršni goljufi kontrolirajo cerkve in njene nauke. Vs- bankirji žive odesuško; odesušto pa ni le prepovedano, marveč od vseh ver tudi proketo. Cerkve po vseh delih sveta pa branijo in vzdružujejo ono pečico vladajočih, ki so po njih lastnem mnenju spečeni iz najboljšega testa.

Po poročilih iz Monte Carlo posnamemo, da dobiva tamošnji katoliški škof od lastnikov Monte Carlo letnih \$25.000. — In ljudje se še poprašujejo, zakaj farji z bogatinci drže, — a ne vedq, da kapitalisti ne korumpirajo samo držav, marveč tudi cerkev. In čemu? — Zato da v družbi z njo lažje pritisakajo k tlor in izsesavajo nevedno ljudstvo. Kapitalizem vrši svojo "človekoljubno" nalogo, duhovniki pa obupano ljudstvo tolazijo z rajskim veseljem, kojega bodo baje deležni vsi, ki na tem svetu trpijo! Duhovniki in bogatinci potentakem ne pridejo v nebesa!

Naznanilo.

V soboto dne 6. oktobra in torek 16. oktobra od 8. ure zjutraj do 9. ure zvečer sta dva dneva za registriranje. Ako nisi registriran, ne moreš voliti; razuntega moraš tudi najmanj 30 dni živeti v občini (precinct).

Socialisti v Chicagi, pazite in ne pozabite se registrirati, ker bi sicer ne bili opravičeni voliti.

V. Buffalo, N. Y.

in nazaj po Nickel Plate železnici za \$13.00. Iz Chicage 10., 11., 12. in 13. oktobra. Nazaj pa 19. oziroma 29. oktobra. Najboljša voznja, kosilo v individualnih klubih po 35c. do \$1.00 na vseh prvotnih Nickel Plate železnici, kakor tudi a la carte. Opoldan kosilo po 50c. Mestni urad, prodaja listkov na 107 Adams St., Chicage.

SLOVENCEM V POGLED.

Cenjeni gosp. Dr. E. C. Collins
New York.

Vam naznanim, da sem Vaše zdravila porabil in tudi v dveh tednih popolnoma ozdravil, da sem, kakor pred boleznijo. Zato raj se Vam lepo zahvaljujem, ker ste me ozdravili že drugič. Leta 1904 od reumatizma, od katerega me nobeden drugi zdravnik ni mogel ozdraviti. Še enkrat se Vam lepo zahvaljujem in vsakemu Vas bode priporočal. Ostajam Vam iskreni prijatelj.

Joe Kandare,
Box 6 Seebert, W. Va.

PRAVA POT DO DENARJA.

Hranite ga, ter vložite ga na zanesljivo banko, kjer bode varen.

Popolnoma zanesljivo vloženo je v

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

652 Blue Island Ave.

Svote, vložene do 12 julija, obrestujem s 1. july naprej.

Ustanovljena 1890.

VSAKO SOBOTO ODPERTO DO 8 URE ZVEČER.

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in dame oigaret. **J. VOKOUN,**
544 Blue Island Ave.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace mu v zabavo služi dobro urejeno kegličače in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se ljudno priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Centre Ave. blizu 19 ulice CHICAGO, ILL.

Jakob Dudenhofer

VINOTRZEC

339 Grove Street, Milwaukee, Wisconsin.

Priporoča vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirana vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P.J. DEBRICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na
SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278-92nd Street Chicago, Ill.

MED NEBEŠKIMI SVETovi.
NARAVOSLOVNE ČRTICE
Urejuje Ivan Kaker.

VII.

Plavajoč po neskončnem vsemirju mimo raznih svetov in zatopljen v veličastnost vesoljstva, ki me je navdajalo z neko tajno grozo, — prišlo se mi nehote in nenadoma na um že davno pozabljene stvari, ki sem se jih nekdanj učil v šoli. Ko sem primerjal ono plitvo znanje o vesoljstvu, ki sem si ga pridobil z zlatih šolskih sobah, s svojo sedajno vednostjo, moral sem se čuditi, kako silno se je moje duševno obzorje v tem pogledu razširilo v času, kar sem se od zemlje poslovil in odšel na znanstveno potovanje med nebeške svetove. Moj duh je sedaj, ko se je oprostil vseh malenkostnih predsodkov, ki delajo zemljana oskosrčnega, — s čudovito lahkoto razmotrival različne učene probleme, ki so se mi za časa mojega bivanja na zemlji zdeli temni in popolnoma nerazumljivi.

Eden takih težkih problemov zdel se mi je prej arkturijanska teorija in uprašanje o usodi človeštva na zemlji v prihodnjih dobah.

Arkturijanska teorija in usoda človeštva na zemlji.

Arkturijanska teorija uči, da je solnce vsled gravitacije (težnosti ali privlačnosti) navezano na drugo solnce, katero je tisočkrat večje, tisočkrat težje ter se blišči s tisočkrat povečano svetlobo. To veliko solnce, pod katerega vplivom se naše solnce vrtilo z našo zemljo in drugimi planeti vred ob robu "rimske ceste", — imenujejo zvezdoslovci *Arkturus*. Pot, po kateri teka naše solnce okoli Arktura, je eliptična, t. j. podolgasta, in predno ga enkrat obkroži, poteče 104,000 let.

Eno arkturijansko leto obsega torej dobo 104,000 naših solnčnih let, ali čas, v katerem se naše solnce enkrat okrog te orjaške zvezde zasuče.

Kaj bo usoda človeštva v teku te dobe? Kako so zemeljska bitja spala, ko je naša zemlja tekala v davnominulih dobah blizu zvezd, katere so bile bližje, in ko po tisoč let ni bilo noči? Kje so bili predniki človeštva leta 25,005 pred Kristom, ko je vladala zadnja arkturijanska zima z največjo strogostjo in ko je solnce s svojimi sateliti (našo zemljo, Marsom, Merkurejem, Jupitrom, Saturnom etc.) bilo najbolj oddaljeno od Arkturija in njegovi vročini najmanj izpostavljeni? Ali je siloviti mraz prodrl zemeljsko zračno odejo in pokril zemljo z ledom tudi v tropičnih krajih? Ali je naša zemlja takrat krožila blizu "rimske ceste", katere ogrevajoči žarki so jo rešili usodepolnega mraza?

Kateri kometi teknujejo z našo zemljo v dirki v neskončnem prostoru in katere zapreke bo ona našla v svojem teku?

Ta in druga enako zanimiva uprašanja begala so mi po glavi, in jaz sem se trudil poiskati pravi odgovor na ista.

Dolgo časa so bili učenjaki mnenja, da je naše solnce zvezda nepremeničnica, da je popolnoma neodvisno od drugih solnc. Z napredovanjem vednosti o astronomiji pa se je tudi to mnenje, kakor marsikaj drugega, vrзло med staro šaro, ko se je po vsestranskih preiskavah dognalo, da se tudi naše solnce suče okrog drugega večjega solnca, kakor se n. pr. suče mesec okrog naše zemlje, zemlja z mesecem pa okrog solnca. Solnce hiti po gotovo odmerjeni poti 500,000,000,000 milj v letu. Kroženje drugih zvezd dovedlo je do spoznanja da solnce prav tako kakor naša zemlja zasleduje natančno določeno pot, ki ima svoj izvor v gravitaciji. Opazovanje zvezd je prepričalo astronome, da se vsi nebeški svetovi premikajo v gotovih smerih. To občno premikanje se imenuje zvezdni tok.

Spektralna analiza (razkrojitev svetlobnih žarkov v prvotne barve, kakoršne vidimo v mavrici) nam

kaže, da se po celem obnebnju nahajajo zvezde, sukajoče se v parih ena okoli druge. Te zvezde se imenujejo dvojice ali dvozvezdje, in iste zasledujejo pota, katerih oblika je le njim lastna. Opazovanje je odkrilo, da se zvezde, večje in svitlejše ko naše solnce, — sučejo okoli še večjega solnca v isti ali pa kak drugi konstelaciji. Tudi so slučaj, kateri kažejo, da se kaka svitla zvezda ali solnce suče okoli druge temne zvezde, ki je v črnem obnebnju nevidna. Vse kaže na to, da se vsaka zvezda ali solnce suče okoli kakega drugega solnca ali zvezde. Morebiti samo eno centralno solnce, ki je poglavar vsem drugim, ni podvrženo temu zakonu. Toda če pomislimo, da nima vsemirje nikjer ne konca ne začetka, je ta hipoteza (domneva) skoro izključena. Tukaj se vsa naša učnost neha; človeški duh ne bo nikdar prodrl te tajinstvene megle.

Torej pustimo to, česar ne bomo mogli nikdar razvozlati, in se povrnimo k stvarim, ki so človeškemu duhu pristopne.

Kar nas najbolj zanima, je uprašanje, kje se nahaja naše solnce in kako ono na nas upliva.

Ako preiskujemo paznim očesom nebo, pač ni težko dati odgovor na prvo uprašanje.

Tu je zvezda, po imenu Sirius, ki je od našega solnca oddaljena 50,000,000,000 milj, ali da to ogromno število lažje pojмимо: to nova krogla bi preletela to neskončno daljavo šele v 300,000 letih. Sirius je tudi solnce, a 30krat večje nego naše solnce, in je najsvitljejša zvezda v ozvezdju, ki ga zovejo astronomi "veliki pes". Akoravno ni ta zvezda zadostno velika, da bi imela kak večji vpliv na naše solnce, vendar le učinkuje na njegov tek, ko se ono suče okoli svojega pravega, prvotnega solnca, ki mu odkazuje tekanje v neizmernem prostoru. Kadar bodo naša opazovanja obsegala večjo dobo in ko bude naša matematična vednost še na višji stopnji, potem bomo nedvomno izvedeli natančneje, koliko upliva ima ta ali druga zvezda na tek naše zemlje, da vsled tega ne kroži stanovitno po eni in isti poti okrog solnca, kar bi se gotovo zgodilo, ako bi ničesar na njen tek ne uplivalo. Sirius se premika po eni poti, naše solnce po v nasprotni smeri po drugi, — in da dve nasprotujoči si sili učinkujeta na tek naše zemlje, to je pač gotovo.

Zvezda Vega je — kar se tiče velikosti, teže in svetlobe — stokrat večja kakor naše solnce in se blišči v ozvezdju "Lýre". Tudi ta zvezda upliva najbrž na našo zemljo, — toda njen glavni gospodar se nahaja drugod.

V neizrečeno oddaljeni zvezdni konstelaciji "Bootes" se nahaja orjaška zvezda, ki je tisočkrat večja kot naše solnce. Ta zvezda bi našo zemljo spremenila v prah in pepel kakor bi trenil, če bi prišla v tako bližino, kakor je naše solnce. Imenuje se ta zvezda "*Arkturus*", in izračunalo se je (seveda le približno), da je 600,000,000,000,000 milj oddaljena.

(Dalje sledi.)

Velika socijalna demonstracija in jesenska slavnost.

Brandovem Parku.

na križišču pouličnih železnic Elston, California in Belmont

— na —

NEDELJO DNE 7. OKT. 1906.

Glavni govornik:

slavni EVGEN V. DEBS

in drugi znameniti domači in tuji govorniki.

Slavnostni spreved prične se pomikari proti parku,

ob 11. uri dopol.

od soc. telovadnica (Turner Hall) na Belmont in Paulina ul.

VSTOPNINA 25c.

Dečki pod 16 let prosti.

Alkohol vzrok slepoti.

Dr. R. E. Doolittle iz New Yorka je kemično preiskal več naznanjenih zdravil in našel, da se v večini istih nahaja alkohol, to je smrtonosen strup. V javnost je prišel slučaj, da je neka deklica, ki je rabila zgoraj omenjeno zdravilo, izgubila svoj vid in popolnoma oslepela. Brezvestni trgovci pa tega alkohola ne prodajajo le kot zdravilo, matveč tudi kot neke vrste dišavo v žganju, ki v vsakem slučaju želodec popolnoma pokvari. — Edino zdravilo za bolni želodec pa je Trinerjevo zdravilno grenko vino, pripravljeno iz naravnega vina in iz nalašč za to nabranih zelišč, brez vsake primesi kemikalij (strupov). Trinerjevo zdravilno grenko vino ozdravi vsako bolezen v želodcu, ki je sploh še ozdravljiva. Isto pospešuje dober tek in redno prebavo. Dobro prebavljena hrana pa dela novo, čisto kri, ki je predpogoj zdravju, nadalje ojačuje živce in povzroča zdravo barvo.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Trinerju, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Roman "*The Jungle*", katerega je spisal naš slavni sodrug Upton Sinclair, stane \$1.20, po pošti \$1.35. Naročuje se v našem uredništvu. Vsaki Angleščine vešč rojak bi moral to knjigo brati, v katerem je razkrinkano hudodelstvo čikaških mesarskih baronov. Kdor jo želi, naj se oglasi pri nas.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno za zabavo in dvorane za zborovanja.

TELEFON CANAL 7641

ROJAKI OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NAS!

Ako mi naznanjamo po časopisih, da smo zmožni ozdraviti vse tajne bolezni mož in žensk, storimo to le zato in edino s tem namenom, da one osebe, ki imajo bolezen, katero mi z največjo izurjenostjo in spretnostjo ozdravimo, lahko vedo kam naj gredo, da bodo ozdravile. Mi vabimo rojake k nam, in resno želimo pomagati našim bolnim rojakom. Že nad 25 let smo zdravili vse tajne bolezni mož. Celu življenje smo zdravili bolezni in lahko s ponosom rečemo, da ni bolezni, da bi jo mi ne ozdravili. Mi trdimo, da lahko ozdravimo vse tajne bolezni mož in žensk, kajti to so edine bolezni, katere mi zdravimo.

Naš zavod je najstarejši kar jih je v Zdr. državah. Mi smo dovršili višje šole in pride mo iz Vaših krajev. T raj rojaki, ako imate kako bolezen izmed onih katere so imenovane spodaj, ne pomišljajte niti trenutek, temveč obrnite se takoj do nas, in razložite nam v vašem materinem jeziku svoje bolečine in nadloge. Mi vam bomo pomagali v najkrajšem času. Bodite previdni! Oglasite se pri nas, predno se obrnete do kakega drugega zdravnika.

Zastrupljenje krvi, krč, božjastnost, slaboumnost, zguba moških moči, vse bolezni v želodcu in na jetrih, bolezni v hrbtu in sploh vse tajne bolezni pri moških in ženskah. Preiščemo zastoj in damo tudi nasvete brezplačno.

Uradne ure od 9—5 ob delavnikih, 7—9 zvečer vsak dan. Ob nedeljah od 10—2.

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

DR. DRILL, slovenski zdravnik, s katerim se lahko pogovorite.

703 Penn Ave., 2 nadstropje, Pittsburg, Pa.

Ako se ne morete oglašiti osebno pri nas, pišite nam. Mi vas tudi lahko pismeno ozdravimo. Opišite vaše bolezni v vašem materinem jeziku; pristavite tudi, kako dolgo ste bolni in koliko ste stari ter naredite pismu naslov:

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

703 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

ZADOVOLJSTVO V ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno čmerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje siast do edi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

Dober tek.
Izborno prebavljanje.
Trdno zdravje.

Močni živci.
Močne mišice.
Dolgo življenje.

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odvzimate mnogo bolezni od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite bolezni.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specialitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.